NEW YORK ACADEMY
OF SCIENCES
1926

XLIV. KÖTET. 1914 JANUÁR FEBRUÁR 1—2. FÜZET.

FÖLDTANI KÖZLÖNY.

HAVI FOLYÓIRAT

KIADJA

A MAGYARHONI FÖLDTANI TÁRSULAT

EGYSZERSMIND

A MAGYAR KIRÁLYI FÖLDTANI INTÉZET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

SZERKESZTIK

PAPP KÁROLY dr. és MAROS IMRE

A TÁRSULAT TITKÁRAI

BUDAPEST, 1914.

A MAGYARHONI FÖLDTANI TÁRSULAT TULAJDONA.

FÖLDTANI KÖZLÖNY.

(GEOLOGISCHE MITTEILUNGEN.)

ZEITSCHRIFT DER UNGARISCHEN GEOLOGISCHEN GESELLSCHAFT

ZUGLEICH

AMTLICHES ORGAN DER KGL. UNGAR. GEOLOGISCHEN REICHSANSTALT.

REDIGIERT VON

Dr. K. v. PAPP und E. v. MAROS

SEKRETÄREN DER GESELLSCHAFT

BUDAPEST, 1914.

A MAGYARHONI FÖLDTANI TÁRSULAT TULAJDONA. * EIGENTUM DER UNG. GEOL. GESELLSCHAFT.

A Magyarhoni Földtani Társulat titkári hivatala **Budapesten VII. ker., Stefánia-út 14. szám alatt van, ahová mindennemű postai küldemény címzendő.**

Alle die Ungarische Geologische Gesellschaft betreffenden Sendungen sind unter folgender Adresse erbeten: **Magyarhoni Földtani Társulat, Budapest, VII., Stefánia-út 14.**

TARTALOM:

Lap

Szádeczky Gyula dr: A kanadai XII. nemzetközi geológiai kongresszus (az 1—12. ábrával) ... 1
Klüpfel Walter: Kirándulás a horvát tengerpartra (a 13—16. ábrával) ... 27
Vakimiczu Tetsugoro tokyói egyet. tanár: A Szakuradsima tűzhányó kitörése Japánban (a 17. ábrával) ... 38

Értekezések.

Balló Rezső dr.: Adatok a dolomitkeletkezés elméletéhez (Első közlemény) ... 40
Gaál István dr.: Új limafaj a zalathnavidéki helyi üledékből (a 18—19. ábrával) 50
Kulcsár Kálmán dr.: A Gerecsehegység középső liaszkorú képződményei (az I—II. táblával és a 20—21. ábrával) ... 54
Liffa Aurél dr.: Új phillipsit előfordulása Badacsonytomajon (a 22—28. ábrával) 80

Társulati ügyek.

A) Szakülések: 1. 1913 nov. 5 én *a)* Schafarzik Ferencz dr.: Újabb ásványelőhelyek Budapest környékén. *b)* Rózsa Mihály dr.: Ifjabb zechsteini kálisótelepek anyarétegeiről. *c)* Zsigmondy Árpád: Görögországi vasérczelőfordulások 87
2. 1913 decz. 3-án *a)* Szádeczky Gyula: A XII. nemzetközi geológiai kongresszus. *b)* Sigmond Elek: A talaj mechanikai és fizikai vizsgálati módszereiről. *c)* Ballenegger Róbert: A talajok osztályozásáról. *d)* Horváth Béla hozzászólása a talajok osztályozásához ... 89
3. 1914 jan. 7-én *a)* Horváth Béla dr.: A talaj mangántartalmának mennyiségi meghatározásáról. *b)* Weszelszky Gyula: Herkulesfürdő forrásai radioaktivitásának vizsgálata ... 94
B) Választmányi ülések: 1. 1913 nov. 5-én. 2. 1913 decz. 3-án. 3. 1914 jan. 7-én 96

Geológiai események.

1. Schafarzik Ferencz emlékbeszéde Böckh János-ról ... 102
2. Dr. Suess Ede halála ... 103

INHALTSVERZEICHNIS DES SUPPLEMENTS:

Seite

J. v. Szádeczky: Der XII-te internationale Geologenkongress in Kanada (Mit den Figuren 1—12.) ... 105
W. Klüpfel: Eine Exkursion ins kroatische Küstenland (Mit den Figuren 13—16.) ... 123
T. Wakimizu: On the recent eruption of Sakurajima volcano in Japan (Fig. 17.) 134

Abhandlungen.

R. Balló: Contributions à la théorie de la formation de la dolomie ... 136
St. v. Gaál: Eine neue Lima-Art aus dem «Lokalsediment» in der Umgebung von Zalathna (Fig. 18—19.) ... 145
K. Kulcsár: Die mittelliassischen Bildungen des Gerecsegebirges (Mit den Tafeln I—II. und den Figuren 20—21.) ... 150
A. Liffa: Ein neues Phillipsit-Vorkommen in Badacsonytomaj (Mit den Figuren 22—28.) ... 175

Literatur.

G. Czirbusz: Geographie und Geologie ... 184
L. v. Lóczy: Geologie des Balaton und seiner Umgebung ... 186

Vereins-Nachrichten.

Mitteilungen aus den Fachsitzungen
a) 5. Nov. 1913. 1. Fr. Schafarzik: Über neuere Mineralfundorte in der Umgegend von Budapest. 2. M. Rózsa: Über die Stammschichten der jüngeren Zechsteinsalze. 3. A. v. Zsigmondy: Die Eisenerzvorkomnisse Griechenlands ... 218
b) 3. Dezember 1913. 1. J. v. Szádeczky: Der XII-te internationale Geologenkongress in Kanada. 2. A. v. Sigmond: Über die mechanische und physikalische Bodenuntersuchung; 3. R. Ballenegger: Über die Klassifizierung der Böden. 4. Dr. B. v. Horváth: Diskussion ... 219
c) 7. Jänner 1914. 1. B. v. Horváth: Über die quantitative Bestimmung des Mangangehaltes der Böden. 2. Gy. Weszelszky: Über die Radioaktivität der Thermen von Herkulesfürdő ... 222

Geologische Nachrichten.

1. Franz Schafarzik's Gedenkrede über weil. Johann v. Böckh ... 224
2. Todesanzeige Dr. Eduard Suess ... 224
A Magyarhoni Földtani Társulat tisztviselői, tiszteleti és választmányi tagjai (Funktionäre der Ungarischen Geologischen Gesellschaft) ... 226
A Szabó József emlékéremmel kitüntetett munkák jegyzéke (Verzeichnis der mit der Szabó-Medaille ausgezeichneten Arbeiten) ... 228
Szerkesztői üzenetek (Zur gefälligen Kenntnisnahme) ... 229
Pályázati hirdetés a Szabó-alapból ... 230

Délelőtt | Délután

A vonatok **indulása** Budapest keleti p.-u.-ról.

Érvényes 1914 május hó 1-től.

vonat-szám	óra perc	vonat neme	hová
912	12 05	Szv.	Belgrad, Sofia, Saloniki
310	5 40	»	Hatvan
8	6 10	»	Wien, Graz, Sopron
302	6 25	Gyv.	Ruttka, Berlin
1110	6 30	Szv.	Balatonfüred, Tapolcza
1502	6 45	Gyv.	Kassa, Csorba, Bártfa
906	6 50	»	Újvidék, Sarajevo
1512	6 55	Szv.	Kassa, Csorba
2	7 00	Gyv.	Wien
602	7 05	»	Arad, Brassó
1002	7 10	»	Fiume, Torino, Róma, Pécs, Vinkovcze
1302	7 20	»	Fehring, Graz, Triest
402	7 25	»	Stryj, Przemysl, Lemberg
312	7 30	Szv.	Gödöllő
908	7 45	»	Belgrad, Sofia
608	7 50	»	Arad, Brassó, Bukarest
1102[1]	8 05	Gyv.	Balatonfüred, Tapolcza
406	8 10	Szv.	Munkács, Lawoczne
512	8 20	»	Kolozsvár, Brassó
1906	8 25	»	Osijek, Brod
306	8 35	»	Ruttka, Berlin
2a	8 50	Gyv.	Győr, Wien, Fehring, Graz
1706	8 55	Szv.	Mszget, Stanislau
22	9 30	»	Bicske
1508[1]	9 35	Gyv.	Kassa, Poprád-Felka
918	10 00	Szv.	Kunszentmiklós-Tass
1112	10 45	»	Balatonfüred, Tapolcza
516	11 40	»	Nagykáta
24	11 55	»	Bicske
314a[5]	12 00	»	Gödöllő

vonat-szám	óra perc	vonat neme	hová
914	12 20	Szv.	Újvidék, Sarajevo
314	12 30	»	Hatvan
10	12 30	»	Szombathely, Wien
1008	12 45	»	Fiume, Róma, Osijek
24a[3]	1 00	»	Bicske
1504	1 20	Gyv.	Kassa, Poprád-Felka
316	1 25	Szv.	Gödöllő
612	1 35	»	Arad, Bukarest
1304	1 40	Gyv.	Fehring, Graz, Sopron
404	2 00	»	Sátoraljaújhely, Lemberg, Kassa
4	2 05	»	Wien, Paris
604	2 10	»	Arad, Bukarest
916	2 15	Szv.	Kiskőrös
304	2 20	Gyv.	Ruttka, Berlin
318	2 25	Szv.	Hatvan
320	2 30	»	Péczel
26	2 30	»	Bicske
518	2 40	»	Szolnok
1202	2 45	Gyv.	Szabadka, Sarajevo
1902	2 55	»	Tapolcza, Pécs, Osijek
904	3 20	»	Belgrad, Konstantinapoly
520[2]	3 25	Szv.	Nagykáta
1016	3 30	»	Paks
410a	4 25	»	Hatvan
18	4 30	»	Komárom
606	5 00	Gyv.	Arad, Bukarest, Mszget
6	5 10	»	Győr, Sopron, Szombathely, Wien
410	5 10	Szv.	Lawoczne, Lemberg
324	5 20	»	Gödöllő
522[4]	5 40	»	Nagykáta, Szolnok
308	5 55	»	Ruttka, Berlin
514	6 15	»	Kolozsvár, Brassó
326	6 25	»	Péczel
28	6 30	»	Bicske
328	6 40	»	Hatvan
1004	6 45	Gyv.	Fiume, Róma, Nápoly
920	7 05	Szv.	Kunszentmiklós-Tass
524[4]	7 10	»	Nagykáta, Szolnok
16	7 20	»	Győr
332	7 30	»	Gödöllő
1708	7 45	»	Mszget, Stanislau
1006	7 50	Gyv.	Fiume, Nizza, Cannes
1514	8 00	Szv.	Kassa, Csorba, Bártfa
910	8 05	»	Belgrád, Sarajevo
526[4]	8 30	»	Nagykata, Szolnok
1908	8 40	»	Pécs, Brod
334	8 40	»	Gödöllő
1308	9 15	»	Győr, Graz
610	9 30	»	Arad, Brassó
1506	10 12	Gyv.	Kassa, Csorba, Bártfa
408	10 05	Szv.	Kassa, Csorba, Lemberg
1010	10 15	»	Fiume, Tapolcza
12	10 55	»	Szombathely, Wien
338	11 05	Vv.	Ruttka, Poprád-Felka
614	11 25	Szv.	Arad, Debreczen
422	11 35	Vv.	Miskolcz, Kassa
14a	11 55	Szv.	Bicske

[1]) Junius 15-től bezárólag szeptember 15-ig közlekedik.
[2]) Vasár- és ünnepnapokon közlekedik.
[3]) Vasár- és ünnepnapokon május 15-től bezárólag szeptember 15-ig közlekedik.
[4]) Nagykátától Szolnokig csak szombaton és ünnep előtti köznapokon közlekedik.
[5]) Csak hétköznapokon közlekedik.

A vonatok **indulása** Budapest-Józsefvárosról.

Délután.

330[5]	7 00	Szv.	Gödöllő

Délelőtt | Délután

A vonatok **érkezése** Budapest keleti p.-u.-ra.

Érvényes 1914 május hó 1-től.

vonat-szám	óra perc	vonat neme	honnan
339	5 00	Vv.	Berlin, Ruttka
645	5 10	Tvsz.	Debreczen, Szolnok
917	5 20	Szv.	Kunszentmiklós-Tass
309	5 30	»	Hatvan
1905	5 30	»	Osijek, Tapolcza
609	5 45	»	Brassó, Arad
909	5 45	»	Saloniki, Sofia, Belgrad
19	5 55	»	Torbágy
313	6 00	»	Péczel
17	6 05	»	Komárom
1707	6 15	»	Stanislau, Mszget
11	6 25	»	Wien
1505	6 30	Gyv.	Lemberg, Poprád-Felka, Kassa
513a[1])	6 40	Szv.	Nagyvárad
1007	6 45	»	Fiume, Zagreb
407	6 50	»	Lemberg, Stryj, Kassa
1003	7 00	Gyv.	Róma, Fiume
315	7 05	Szv.	Gödöllő
513	7 20	»	Brassó, Kolozsvár
917a	7 25	»	Kunszentmiklós-Tass
317	7 30	»	Gödöllő
319	7 40	»	Hatvan
21	7 45	»	Paks, Bicske
1309	8 00	»	Graz, Fehring
1513	8 15	»	Csorba, Bártfa, Kassa
911	8 20	»	Sarajevo, Belgrad
519	8 35	»	Bukarest, Kolozsvár
321	8 45	»	Hatvan
1005	9 00	Gyv.	Fiume, Tapolcza
13	9 15	Szv.	Győr
913	9 25	»	Szabadka
307	9 35	»	Berlin, Ruttka
5	10 05	Gyv.	Bruck-Királyhida, Szombathely, Sopron
409	10 20	Szv.	Miskolcz
23	10 35	»	Triest
605	11 20	Gyv.	Nagyvárad, Debreczen, Arad

vonat-szám	óra perc	vonat neme	honnan
323	12 10	Szv.	Gödöllő
611	12 30	»	Bukarest, Arad
301	12 50	Gyv.	Berlin, Ruttka
903	1 00	»	Konstantinapoly, Belgrad
401	1 05	»	Lemberg, Kassa
7	1 20	Szv.	Wien, Soprou
601	1 25	Gyv.	Bukarest, Arad
1201	1 30	»	Sarajevo, Brod, Szabadka
1	1 40	»	London, Paris, Wien
1901	1 55	»	Osijek, Pécs
325	2 10	Szv.	Hatvan
1501	2 20	Gyv.	Poprád-Felka, Kassa
1301	2 25	»	Graz, Fehring
919	2 40	Szv.	Kunszentmiklós-Tass
23a	3 00	»	Bicske
521	3 40	»	Nagykáta
1111	4 15	»	Tapolcza, Balatonfüred
327	4 35	»	Péczel
329	5 25	»	Gödöllő
511	6 00	»	Bukarest, Debreczen
15	6 20	»	Bruck-Királyhida
1507[3])	6 25	Gyv.	Poprád-Felka, Kassa
3a	6 35	»	Wien, Győr, Graz, Fehring
1705	7 00	Szv.	Stanislau, Mszget
907	7 20	»	Sofia, Belgrad
607	7 25	»	Bukarest, Arad
421	7 35	Vv.	Szerencs
1109	7 40	Szv.	Tapolcza, Balatonfüred
305	7 45	»	Berlin, Ruttka
25	7 50	»	Bicske
523[3])	8 10	»	Nagykáta
1009	8 10	»	Fiume, Brod
405	8 20	»	Lawoczne, Mszget
329a[3])	8 35	»	Gödöllő
9	8 45	»	Wien, Graz
1511	8 50	»	Csorba, Kassa
1001	9 05	Gyv.	Róma, Fiume, Pécs
331	9 10	Szv.	Péczel
1907	9 20	»	Vinkovcze, Osijek, Pécs
603	9 20	Gyv.	Brassó, Arad
27	9 30	Szv.	Bicske
303	9 35	Gyv.	Berlin, Ruttka
915	9 45	Szv.	Kiskőrös
403	9 55	Gyv.	Lemberg, Przemysl
905	10 00	»	Sarajevo, Újvidék
1303	10 10	»	Graz, Triest
333	10 25	Szv.	Gödöllő
525	10 35	»	Segesvár, Kolozsvár
1503	10 45	Gyv.	Bártfa, Csorba, Kassa
25a[4])	11 00	Szv.	Bicske
1101[2])	11 10	Gyv.	Tapolcza, Balatonfüred
325[4])	11 15	Szv.	Hatvan
3	11 45	Gyv.	Wien

[1]) Csak vasárnapról hétfőre hajló éjjelen közlekedik.
[2]) Jun. 15-től bezárólag szeptember 15-ig közlekedik.
[3]) Csak vasár- és ünnepnapokon közl.
[4]) Vasár- és ünnepnapokon május 15-től bezárólag szeptember 15-ig közlekedik.
[5]) Csak hétfőn és kettős ünnep utáni köznapokon közlekedik.
[6]) Csak hétköznapokon közlekedik.

A vonatok **érkezése** Budapest-Józsefvárosra.

Délelőtt.

515[5])	4 40	Szv.	Szolnok
517	5 10	»	Nagykáta
311[6])	5 50	»	Gödöllő

A Magyar Királyi Államvasutak nyári menetrendje.

A vonatok **indulasa** Budapest nyugoti p.-u.-ról.

Érvényes 1914 május hó 1-től.

vonat-szám	óra perc	vonat neme	hová
154	5 02	Szv.	Vácz
152	5 15	»	Rákospalota-Újpest
122	5 45	»	Ersekujvar, Ipolyság
718	5 10	»	Szeged, Szolnok
4102	6 00	»	Esztergom
6502	6 30	»	Lajosmizse, Kecskemét
156	6 35	»	Rákospalota-Újpest
102	6 50	k. o. exv.	Wien, Paris, Ostende
510	7 00	Gyv.	Segesvár, Stanislau
1402	7 05	«	Zsolna, Berlin
156a	7 35	Szv.	Rákospalota-Újpest
104	7 55	Gyv.	Nagyszombat, Wien
158	8 00	Szv.	Dunakeszi-Alag
708	8 25	Gyv.	Orsova, Báziás
712	8 30	Szv.	Báziás, Karánsebes
134	8 45	»	Nagymaros, Ipolyság
4104	9 05	»	Esztergom
114	9 15	»	Wien, Berlin
160	9 45	»	Rákospalota-Újpest
162	11 00	»	Rákospalota-Újpest
6504	11 10	»	Lajosmizse, Kecskemét
136[1])	11 35	»	Nagymaros, Ipolyság
116	12 00	»	Wien

vonat-szám	óra perc	vonat neme	hová
164	12 05	Szv.	Rakospalota-Ujpest
714	12 15	»	Szeged
1404	12 20	Gyv.	Zsolna, Berlin
138	12 25	Szv.	Nagymaros
4106	12 30	»	Esztergom
166	1 00	»	Rakospalota-Újpest
4128[2])	1 05	Tvsz.	Piliscsaba
730	1 20	Szv.	Monor
106	1 30	Gyv.	Wien
168	1 35	Szv.	Göd
4108	1 50	«	Esztergom
108	2 00	Gyv.	Wien, Paris
126	2 10	Szv.	Párkány-Nána
120	2 15	»	Galanta, Ipolyság
170	2 20	»	Rakospalota-Újpest
506	2 25	Gyv.	Szatmar-Németi, Brassó
4110	2 30	Szv.	Esztergom
704	2 40	Gyv.	Bukarest, Báziás
6710	2 45	Szv.	Czegléd, Szolnok
6506	2 50	»	Lajosmizse, Kecskemet
172	3 10	»	Rákospalota-Újpest
140	3 55	»	Szob
174	4 10	»	Rákospalota-Ujpest
716	4 20	»	Szeged
110	5 15	Gyv.	Wien
142	5 20	Szv.	Szob
176	5 50	»	Rakospalota-Újpest
128	6 00	»	Párkány-Nána
722	6 10	»	Üllő
724	6 20	»	Monor
144	6 25	»	Nagymaros, Ipolyság
4114	6 40	»	Esztergom
726	6 45	»	Czegléd, Szolnok
1406	6 50	Gyv.	Pozsony, Zsolna, Berlin
130	6 55	Szv.	Párkány-Nána, Ipolyság
726a[3])	7 00	»	Czegléd
178	7 10	»	Rákospalota-Újpest
180[4])	7 25	»	Vácz
728	7 35	»	Czegléd
6508	7 40	»	Lajosmizse
710	8 05	»	Bukarest, Báziás
132	8 10	»	Nagymaros
182	8 20	»	Dunakeszi-Alag
1408	8 40	»	Zsolna, Berlin
118	9 30	»	Wien, Paris
502	9 45	Gyv	Bukarest, Stanislau
184	10 05	Szv.	Vácz
706	10 15	Gyv.	Szeged, Báziás, Bukarest
504	10 50	»	Maros-Vásárhely
720	10 55	Szv.	Bukarest, Báziás
4116	11 10	»	Esztergom
902[5])	11 30	k. o. exv.	Belgrád, Konstantinápoly
702[6])	11 45	k. o. exv.	Bukarest, Konstantiná-poly
146	12 00	Szv.	Nagymaros

[1]) Vasár- és ünnepnapokon május 15-től közlekedik.
[2]) Csak vasár- és ünnepnapokon közlekedik.
[3]) Vasár- és ünnepnap előtti hétköznapokon közlekedik.
[4]) Vasár- és ünnepnapokon május 15-től bezárólag szeptember 15-ig közlekedik.
[5]) Minden kedden, csütörtökön, pénteken és vasárnapon közlekedik.
[6]) Minden hétfőn, szerdán és szombaton közlekedik.

A vonatok **indulása** Buda-Császárfürdőről.

4002	5 55	Szv.	Esztergom	4006	12 15	Szv.	Esztergom
4004	8 54	»	Esztergom	4028[2])	12 57	»	Piliscsaba
				4010	2 18	»	Esztergom
				4012	6 20	»	Dorog
				4016	11 23	»	Esztergom

A vonatok **érkezése** Budapest nyugoti p.-u.-ra.

Érvényes 1914 május hó 1-től.

vonat-szám	óra perc	vonat neme	honnan
185	12 15	Szv.	Vácz
149	3 51	»	Rákospalota-Újpest
151	5 05	»	Dunakeszi-Alag
721	5 15	»	Orsova, Báziás
6701	5 40	»	Szolnok, Czegléd
4103	5 45	»	Esztergom
723	5 50	»	Üllő, Ocsa
133	5 55	»	Nagymaros
725	6 00	»	Monor
901[1])	6 10	k. o. exv.	Konstantinápoly, Belgrad
701[2])	6 10	»	Konstantinápoly, Bukarest
153	6 15	Szv.	Rákospalota-Újpest
6507	6 20	»	Lajosmizse
503	6 25	Gyv.	Maros-Vásárhely
135	6 35	Szv.	Nagymaros
1407	6 40	»	Berlin, Zsolna
113	7 10	»	Paris, Wien
727	7 15	»	Szolnok, Czegléd
155	7 20	»	Rákospalota-Újpest
4105	7 25	»	Esztergom
709	7 30	»	Bukarest, Báziás
501	7 35	Gyv.	Bukarest, Maramarossziget
157	7 40	Szv.	Vácz, Ipolyság
125	7 45	»	Párkány-Nána
6501	7 50	»	Kecskemét, Lajosmizse
127	7 55	»	Párkány-Nána
155a	8 15	»	Rákospalota-Újpest
4107	8 25	»	Esztergom
719	8 40	»	Kiskunfélegyháza
129	8 45	»	Nagymaros
159	9 10	»	Dunakeszi-Alag
705	9 15	Gyv.	Szeged
1401	9 40	»	Berlin, Zsolna, Pozsony
4109	9 55	Szv.	Esztergom
161	10 30	»	Rákospalota-Újpest
715	10 45	»	Szeged
119	11 25	»	Galánta, Ipolyság
163	12 00	»	Rákospalota-Újpest

vonat-szám	óra perc	vonat neme	honnan
165	12 50	Szv.	Rákospalota-Újpest
137	1 20	»	Nagymaros, Ipolyság
703	1 25	Gyv.	Bukarest, Báziás
167	1 45	Szv.	Rákospalota-Újpest
505	1 50	Gyv.	Kolozsvár, Szatmár-Németi
103	2 00	»	Paris, Wien
4111	2 08	Szv.	Esztergom
171	3 00	»	Rákospalota-Újpest
169	3 25	»	Göd
6503	3 40	»	Kecskemét, Lajosmizse
173	3 50	»	Rakospalota-Újpest
713	4 05	»	Temesvár-Józsefváros
139	4 10	»	Nagymaros
175	5 15	»	Rákospalota-Ujpest
4113	5 40	»	Esztergom
121	5 55	»	Érsekújvár
115	6 10	»	Wien, Berlin
1403	6 20	Gyv.	Berlin, Zsolna
707	6 30	»	Orsova, Báziás
177	6 45	Szv.	Rákospalota-Ujpest
105	6 40	Gyv.	Wien
731	7 25	Szv.	Monor
711	7 50	»	Báziás, Temesvár
179	8 00	»	Rákospalota-Újpest
107	8 05	Gyv.	Wien
4117[3])	8 15	Szv.	Piliscsaba
141[4])	8 25	»	Nagymaros
143	8 40	»	Nagymaros
131	8 55	»	Párkány-Nána
109	9 05	Gyv.	Wien
729[3])	9 20	Szv.	Monor
4119[4])	9 25	»	Piliscsaba
6505	9 30	»	Kecskemét, Lajosmizse
181	9 25	»	Dunakeszi-Alag
509	9 40	Gyv.	Segesvar, Stanislau
1405	9 45	»	Berlin, Zsolna
4115	10 00	Szv.	Esztergom
183[5])	10 15	»	Ipolyság, Vácz
145	10 25	»	Nagymaros
6513	10 30	»	Ocsa
101	11 05	k. o exv.	London, Ostende, Paris, Wien
717	11 10	Szv.	Temesvár, Báziás
117	11 25	»	Wien
123[3])	11 50	»	Párkány-Nána

[1]) Érkezik minden kedden, szerdán, pénteken és vasárnapon.
[2]) Érkezik minden hétfőn, csütörtökön és szombaton.
[3]) Vasár- és ünnepnapokon közlekedik.
[4]) Vasár- és ünnepnapokon május 15-től közlekedik.
[5]) Vasár és ünnepnapokon május 15-től bezárólag szept. 15-ig közlekedik.

A vonatok **érkezése** Buda-Csaszárfürdőbe.

4001	5 30	Szv.	Dorog	4011	2 10	Szv.	Esztergom
4005	7 33	»	Esztergom	4013	5 46	»	Esztergom
4007	8 40	»	Esztergom	4017[3])	8 21	»	Piliscsaba
4009	10 04	»	Esztergom	4019[4])	9 31	»	Piliscsaba
				4015	10 27	»	Esztergom

A Magyar Királyi Államvasutak nyári menetrendje.

OF SCIENCES
1926

XLIV. KÖTET. 1914 MÁRCIUS—ÁPRILIS 3—4. FÜZET.

FÖLDTANI KÖZLÖNY.

HAVI FOLYÓIRAT

KIADJA

A MAGYARHONI FÖLDTANI TÁRSULAT

EGYSZERSMIND

A MAGYAR KIRÁLYI FÖLDTANI INTÉZET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

SZERKESZTI

PAPP KÁROLY dr.

ELSŐTITKÁR.

BUDAPEST, 1914.

A MAGYARHONI FÖLDTANI TÁRSULAT TULAJDONA.

FÖLDTANI KÖZLÖNY.

(GEOLOGISCHE MITTEILUNGEN.)

ZEITSCHRIFT DER UNGARISCHEN GEOLOGISCHEN GESELLSCHAFT

ZUGLEICH

AMTLICHES ORGAN DER KGL. UNGAR. GEOLOGISCHEN REICHSANSTALT.

REDIGIERT VON

Dr. K. v. PAPP

ERSTER SEKRETÄR.

BUDAPEST, 1914.

A MAGYARHONI FÖLDTANI TÁRSULAT TULAJDONA. * EIGENTUM DER UNG. GEOL. GESELLSCHAFT.

A Magyarhoni Földtani Társulat titkári hivatala Budapesten VII. ker., Stefánia-út 14. szám alatt van, ahová mindennemű postai küldemény címzendő.

Alle die Ungarische Geologische Gesellschaft betreffenden Sendungen sind unter folgender Adresse erbeten: Magyarhoni Földtani Társulat, Budapest, VII., Stefánia-út 14.

TARTALOM:

Lap

Schafarzik Ferencz dr.: A Magyarhoni Földtani Társulat 64-ik közgyűlésének megnyitó előadása ... 233

Értekezések.

Hillebrand Jenő dr.: A fosszilis ember kérdése ... 245
Pávai Vajna Ferencz dr.: A Marosvölgy kialakulásáról (a 29—38. ábrával) ... 256
'Sigmond Elek dr.: A talaj elemzéséhez használt forró sósavas kivonat készítési módja ... 281
Zsigmondy Árpád: Görögországi vasércztelepek (a 39. ábrával) ... 289

Ismertetések:

Täuber Antónia: Középeurópa harmadkori vulkánterületeinek helyzete és viszonya az azonos korú tengerekhez és nagy tavakhoz; ism. Lőw Márton dr. 297
A földkerekség geológiai térképe. Ism. Schréter Zoltán dr. ... 300

Társulati ügyek.

A) A Magyarhoni Földtani Társulat 64-ik közgyűlése ... 303
Alapszabálymódosítás tervezete ... 314
Barlangkutató Szakosztály ügyrendje ... 320
B) Szakülések: *a)* 1914. január 28. 1. Sigmond Elek: A talaj sósavas kivonatának készítési módjáról; 2. Gloetzer József: Új műszer a talaj térfogatcsökkenésének meghatározására; 3. Lőw Márton dr.: A verespataki kőzetek geneziséről; 4. Vigh Gyula dr.: Adatok az esztergomvidéki triasz ismeretéhez 323
b) 1914. március 4. 1. Kulcsár Kálmán dr.: A felső oligocén újabb előfordulása Budafok és Törökbálint között; 2. Lőw Márton dr.: Tridimit Nagyszőllősről ... 325
C) Választmányi ülések: 1. 1914. január 28. 2. 1914. márczius 4. ... 327

INHALTSVERZEICHNIS DES SUPPLEMENTS:

Seite

Fr. Schafarzik: Eröffnungsredo des Präsidenten ... 331

Abhandlungen.

E. Hillebrand: Zur Frage des fossilen Menschen ... 345
Fr. Vajna von Páva: Über die Ausgestaltung des Marostales (Mit den Figuren 29—38.) ... 357
A. von 'Sigmond: Studium über die Herstellung der heissen Salzsäurelösung für die ausführliche chemische Bodenanalyse ... 376
A. von Zsigmondy: Griechische Eisenerzvorkommen (Mit der Figur 39.) ... 386

Délelőtt | Délután

A vonatok **indulása** Budapest keleti p.-u.-ról.

Érvényes 1914 május hó 1-től.

vonat-szám	óra perc	vonat neme	hová
912	12 05	Szv.	Belgrad, Sofia, Saloniki
310	5 40	»	Hatvan
8	6 10	»	Wien, Graz, Sopron
302	6 25	Gyv.	Ruttka, Berlin
1110	6 30	Szv.	Balatonfüred, Tapolcza
1502	6 45	Gyv.	Kassa, Csorba, Bártfa
906	6 50	»	Újvidék, Sarajevo
1512	6 55	Szv.	Kassa, Csorba
2	7 00	Gyv.	Wien
602	7 05	»	Arad, Brassó
1002	7 10	»	Fiume, Torino, Róma, Pécs, Vinkovcze
1302	7 20	»	Fehring, Graz, Triest
402	7 25	»	Stryj, Przemysl, Lemberg
312	7 30	Szv.	Gödöllő
908	7 45	»	Belgrad, Sofia
608	7 50	»	Arad, Brassó, Bukarest
1102[1]	8 05	Gyv.	Balatonfüred, Tapolcza
406	8 10	Szv.	Munkács, Lawoczne
512	8 20	»	Kolozsvár, Brassó
1906	8 25	»	Osijek, Brod
306	8 35	»	Ruttka, Berlin
2a	8 50	Gyv.	Győr, Wien, Fehring, Graz
1706	8 55	Szv.	Msziget, Stanislau
22	9 30	»	Bicske
1508[1]	9 35	Gyv.	Kassa, Poprád-Felka
918	10 00	Szv.	Kunszentmiklós-Tass
1112	10 45	»	Balatonfüred, Tapolcza
516	11 40	»	Nagykáta
24	11 55	»	Bicske
314a[2]	12 00	»	Gödöllő

vonat-szám	óra perc	vonat neme	hová
914	12 20	Szv.	Újvidék, Sarajevo
314	12 30	»	Hatvan
10	12 30	»	Szombathely, Wien
1008	12 45	»	Fiume, Róma, Osijek
24a[3]	1 00	»	Bicske
1504	1 20	Gyv.	Kassa, Poprád-Felka
316	1 25	Szv.	Gödöllő
612	1 35	»	Arad, Bukarest
1304	1 40	Gyv.	Fehring, Graz, Sopron
404	2 00	»	Sátoraljaújhely, Lemberg, Kassa
4	2 05	»	Wien, Paris
604	2 10	»	Arad, Bukarest
916	2 15	Szv.	Kiskőrös
304	2 20	Gyv.	Ruttka, Berlin
318	2 25	Szv.	Hatvan
320	2 30	»	Péczel
26	2 30	»	Bicske
518	2 40	»	Szolnok
1202	2 45	Gyv.	Szabadka, Sarajevo
1902	2 55	»	Tapolcza, Pécs, Osijek
904	3 20	»	Belgrad, Konstantinápoly
520[2]	3 25	Szv.	Nagykáta
1016	3 30	»	Paks
410a	4 25	»	Hatvan
18	4 30	»	Komárom
606	5 00	Gyv.	Arad, Bukarest, Mszig
6	5 10	»	Győr, Sopron, Szombathely, Wien
410	5 10	Szv.	Lawoczne, Lemberg
324	5 30	»	Gödöllő
522[4]	5 40	»	Nagykáta, Szolnok
308	5 55	»	Ruttka, Berlin
514	6 15	»	Kolozsvár, Brassó
326	6 25	»	Péczel
28	6 30	»	Bicske
328	6 40	»	Hatvan
1004	6 45	Gyv.	Fiume, Róma, Nápoly
920	7 05	Szv.	Kunszentmiklós-Tass
524[4]	7 10	»	Nagykáta, Szolnok
16	7 20	»	Győr
332	7 30	»	Gödöllő
1708	7 45	»	Msziget, Stanislau
1006	7 50	Gyv.	Fiume, Nizza, Cannes
1514	8 05	Szv.	Kassa, Csorba, Bártfa
910	8 [illegible]	»	Belgrád, Sarajevo
526[4]	8 40	»	Nagykata, Szolnok
1908	8 40	»	Pécs, Brod
334	8 40	»	Gödöllő
1308	9 15	»	Győr, Graz
610	9 30	»	Arad, Brassó
1506	10 00	Gyv.	Kassa, Csorba, Bártfa
408	10 05	Szv.	Kassa, Csorba, Lemberg
1010	10 [illegible]	»	Fiume, Tapolcza
12	10 55	»	Szombathely, Wien
338	11 05	Vv.	Ruttka, Poprád-Felka
614	11 25	Szv.	Arad, Debreczen
422	11 35	Vv.	Miskolcz, Kassa
14a	11 55	Szv.	Bicske

[1]) Junius 15-től bezárólag szeptember 15-ig közlekedik.
[2]) Vasár- és ünnepnapokon közlekedik.
[3]) Vasár- és ünnepnapokon május 15-től bezárólag szeptember 15-ig közlekedik.
[4]) Nagykátától Szolnokig csak szombaton és ünnep előtti köznapokon közlekedik.
[5]) Csak hétköznapokon közlekedik.

A vonatok **indulása** Budapest-Józsefvárosról.

Délután.

3[5])	7 00	Szv.	Gödöllő

Délelőtt | Délután

A vonatok **érkezése** Budapest keleti p.-u.-ra.

Érvényes 1914 május hó 1-től.

vonat-szám	óra perc	vonat neme	honnan
339	5 [illegible]	Vv.	Berlin, Ruttka
645	5 [illegible]	Tvsz.	Debreczen, Szolnok
917	5 20	Szv.	Kunszentmiklós-Tass
309	5 [illegible]	»	Hatvan
1905	5 40	»	Osijek, Tapolcza
609	5 45	»	Brassó, Arad
909	5 [illegible]	»	Saloniki, Sofia, Belgrad
19	5 55	»	Torbágy
313	6 00	»	Péczel
17	6 05	»	Komárom
1707	6 15	»	Stanislau, Msziget
11	6 25	»	Wien
1505	6 30	Gyv.	Lemberg, Poprád-Felka, Kassa
513a[1])	6 40	Szv.	Nagyvárad
1007	6 45	»	Fiume, Zagreb
407	6 50	»	Lemberg, Stryj, Kassa
1003	7 00	Gyv.	Róma, Fiume
315	7 05	Szv.	Gödöllő
513	7 20	»	Brassó, Kolozsvár
917a	7 25	»	Kunszentmiklós-Tass
317	7 30	»	Gödöllő
319	7 40	»	Hatvan
21	7 45	»	Paks, Bicske
1309	8 00	»	Graz, Fehring
1513	8 15	»	Csorba, Bártfa, Kassa
911	8 20	»	Sarajevo, Belgrad
519	8 35	»	Bukarest, Kolozsvár
321	8 45	»	Hatvan
1005	9 00	Gyv.	Fiume, Tapolcza
13	9 15	Szv.	Győr
913	9 25	»	Szabadka
307	9 35	»	Berlin, Ruttka
5	10 05	Gyv.	Bruck-Királyhida, Szombathely, Sopron
409	10 20	Szv.	Miskolcz
23	10 35	»	Triest
605	11 20	Gyv.	Nagyvárad, Debreczen, Arad

[1]) Csak vasárnapról hétfőre hajló éjjelen közlekedik.
[2]) Jun. 15-től bezárólag szeptember 15-ig közlekedik.
[3]) Csak vasár- és ünnepnapokon közl.
[4]) Vasár- és ünnepnapokon május 15-től bezárólag szeptember 15-ig közlekedik
[5]) Csak hétfőn és kettős ünnep utáni köznapokon közlekedik.
[6]) Csak hétköznapokon közlekedik.

Délelőtt | Délután

vonat-szám	óra perc	vonat neme	honnan
323	12 10	Szv.	Gödöllő
611	12 30	»	Bukarest, Arad
301	12 50	Gyv.	Berlin, Ruttka
903	1 00	»	Konstantinápoly, Belgrad
401	1 05	»	Lemberg, Kassa
7	1 20	Szv.	Wien, Sopron
601	1 25	Gyv.	Bukarest, Arad
1201	1 30	»	Sarajevo, Brod, Szabadka
1	1 40	»	London, Paris, Wien
1901	1 55	»	Osijek, Pécs
325	2 10	Szv.	Hatvan
1501	2 20	Gyv.	Poprád-Felka, Kassa
1301	2 25	»	Graz, Fehring
919	2 40	Szv.	Kunszentmiklós-Tass
23a	3 00	»	Bicske
521	3 40	»	Nagykáta
1111	4 15	»	Tapolcza, Balatonfüred
327	4 35	»	Péczel
329	5 25	»	Gödöllő
511	6 00	»	Bukarest, Debreczen
15	6 20	»	Bruck-Királyhida
1507[2])	6 26	Gyv.	Poprád-Felka, Kassa
3a	6 35	»	Wien, Győr, Graz, Fehring
1705	7 00	Szv.	Stanislau, Msziget
907	7 20	»	Sofia, Belgrad
607	7 25	»	Bukarest, Arad
421	7 35	Vv.	Szerencs
1109	7 40	Szv.	Tapolcza, Balatonfüred
305	7 45	»	Berlin, Ruttka
25	7 50	»	Bicske
523[3])	8 10	»	Nagykáta
1009	8 20	»	Fiume, Brod
405	8 20	»	Lawoczne, Msziget
329a[3])	8 35	»	Gödöllő
9	8 45	»	Wien, Graz
1511	8 50	»	Csorba, Kassa
1001	9 05	Gyv.	Róma, Fiume, Pécs
331	9 10	Szv.	Péczel
1907	9 20	»	Vinkovcze, Osijek, Pécs
603	9 20	Gyv.	Brassó, Arad
27	9 30	Szv.	Bicske
303	9 35	Gyv.	Berlin, Ruttka
915	9 45	Szv.	Kiskőrös
403	9 55	Gyv.	Lemberg, Przemysl
905	10 00	»	Sarajevo, Újvidék
1303	10 10	»	Graz, Triest
333	10 25	Szv.	Gödöllő
525	10 35	»	Segesvár, Kolozsvár
1503	10 45	Gyv.	Bártfa, Csorba, Kassa
25a[4])	11 00	Szv.	Bicske
1101[2])	11 10	Gyv.	Tapolcza, Balatonfüred
325[4])	11 15	Szv.	Hatvan
?	11 45	Gyv.	Wien

A vonatok **érkezése** Budapest-Józsefvárosra.

Délelőtt.

515[5])	4 40	Szv.	Szolnok
517	5 10	»	Nagykáta

A Magyar Királyi Államvasutak nyári menetrendje.

A Magyar Királyi Államvasutak nyári menetrendje.

A vonatok **érkezése** Budapest nyugoti p.-u.-ra.

Érvényes 1914 május hó 1-től.

Délelőtt				Délután			
vonat-szám	óra perc	vonat neme	honnan	vonat-szám	óra perc	vonat neme	honnan
185	12 15	Szv.	Vácz	165	12 50	Szv.	Rákospalota-Újpest
149	3 51	»	Rákospalota-Újpest	137	1 20	»	Nagymaros, Ipolyság
151	5 05	»	Dunakeszi-Alag	703	1 25	Gyv.	Bukarest, Báziás
721	5 15	»	Orsova, Báziás	167	1 45	Szv.	Rákospalota-Újpest
6701	5 40	»	Szolnok, Czegléd	505	1 50	Gyv.	Kolozsvár, Szatmár-Németi
4103	5 45	»	Esztergom				
723	5 50	»	Üllő, Ocsa	103	2 00	»	Paris, Wien
133	5 55	»	Nagymaros	4111	2 08	Szv.	Esztergom
725	6 00	»	Monor	171	3 00	»	Rákospalota-Újpest
901[1])	6 10	k. o. exv.	Konstantinápoly, Belgrád	169	3 25	»	Göd
				6503	3 40	»	Kecskemét, Lajosmizse
701[2])	6 10	»	Konstantinápoly, Bukarest	173	3 50	»	Rákospalota-Újpest
				713	4 05	»	Temesvár-Józsefváros
153	6 15	Szv.	Rákospalota-Újpest	139	4 10	»	Nagymaros
6507	6 20	»	Lajosmizse	175	5 15	»	Rákospalota-Újpest
503	6 25	Gyv.	Maros-Vásárhely	4113	5 40	»	Esztergom
135	6 35	Szv.	Nagymaros	121	5 55	»	Érsekújvár
1407	6 40	»	Berlin, Zsolna	115	6 10	»	Wien, Berlin
113	7 10	»	Paris, Wien	1403	6 20	Gyv.	Berlin, Zsolna
727	7 15	»	Szolnok, Czegléd	707	6 30	»	Orsova, Báziás
155	7 20	»	Rákospalota-Újpest	177	6 35	Szv.	Rákospalota-Újpest
4105	7 25	»	Esztergom	105	6 40	Gyv.	Wien
709	7 30	»	Bukarest, Báziás	731	7 25	Szv.	Monor
501	7 35	Gyv.	Bukarest, Maramarossziget	711	7 50	»	Báziás, Temesvár
				179	8 00	»	Rákospalota-Újpest
157	7 40	Szv.	Vácz, Ipolyság	107	8 05	Gyv.	Wien
125	7 45	»	Párkány-Nána	4117[3])	8 15	Szv.	Piliscsaba
6501	7 50	»	Kecskemét, Lajosmizse	141[4])	8 25	»	Nagymaros
127	7 55	»	Párkány-Nána	143	8 40	»	Nagymaros
155a	8 15	»	Rákospalota-Újpest	131	8 55	»	Párkány-Nána
4107	8 25	»	Esztergom	109	9 05	Gyv.	Wien
719	8 40	»	Kiskunfélegyháza	729[3])	9 20	Szv.	Monor
129	8 45	»	Nagymaros	4119[4])	9 25	»	Piliscsaba
159	9 10	»	Dunakeszi-Alag	6505	9 30	»	Kecskemét, Lajosmizse
705	9 15	Gyv.	Szeged	181	9 35	»	Dunakeszi-Alag
1401	9 40	»	Berlin, Zsolna, Pozsony	509	9 40	Gyv.	Segesvár, Stanislau
4109	9 55	Szv.	Esztergom	1405	9 45	»	Berlin, Zsolna
161	10 30	»	Rákospalota-Újpest	4115	10 00	Szv.	Esztergom
715	10 45	»	Szeged	183[5])	10 15	»	Ipolyság, Vácz
119	11 25	»	Galánta, Ipolyság	145	10 25	»	Nagymaros
163	12 00	»	Rákospalota-Újpest	6513	10 30	»	Ocsa
				101	11 05	k. o. exv.	London, Ostende, Paris, Wien
				717	11 10	Szv.	Temesvár, Báziás
				117	11 25	»	Wien
				123[3])	11 50	»	Párkány-Nána

[1]) Érkezik minden kedden, szerdán, pénteken és vasárnapon.
[2]) Érkezik minden hétfőn, csütörtökön és szombaton.
[3]) Vasár- és ünnepnapokon közlekedik.
[4]) Vasár- és ünnepnapokon május 15-től közlekedik.
[5]) Vasár és ünnepnapokon május 15-től bezárólag szept. 15-ig közlekedik.

A vonatok **érkezése** Buda-Császárfürdőbe.

4001	5 30	Szv.	Dorog	4011	2 10	Szv.	Esztergom
4005	7 33	»	Esztergom	4013	5 46	»	Esztergom
4007	8 40	»	Esztergom	4017[3])	8 21	»	Piliscsaba
4009	10 04	»	Esztergom	4019[4])	9 31	»	Piliscsaba
				4015	10 07	»	Esztergom

A vonatok **indulása** Budapest nyugoti p.-u.-ról.

Érvényes 1914 május hó 1-től.

Délelőtt				Délután			
vonat-szám	óra perc	vonat neme	hová	vonat-szám	óra perc	vonat neme	hová
154	5 10	Szv.	Vácz	164	12 05	Szv.	Rákospalota-Újpest
152	5 15	»	Rákospalota-Újpest	714	12 15	»	Szeged
122	5 45	»	Érsekujvár, Ipolyság	1404	12 20	Gyv.	Zsolna, Berlin
718	5 30	»	Szeged, Szolnok	138	12 25	Szv.	Nagymaros
4102	6 00	»	Esztergom	4106	12 30	»	Esztergom
6502	6 30	»	Lajosmizse, Kecskemét	166	1 00	»	Rákospalota-Újpest
156	6 35	»	Rákospalota-Újpest	4128[2])	1 05	Tvsz.	Piliscsaba
102	6 50	k. o. exv.	Wien, Paris, Ostende	730	1 20	Szv.	Monor
				106	1 30	Gyv.	Wien
510	7 00	Gyv.	Segesvár, Stanislau	168	1 35	Szv.	Göd
1402	7 05	«	Zsolna, Berlin	4108	1 50	«	Esztergom
156a	7 35	Szv.	Rákospalota-Újpest	108	2 00	Gyv.	Wien, Paris
104	7 55	Gyv.	Nagyszombat, Wien	126	2 10	Szv.	Párkány-Nána
158	8 00	Szv.	Dunakeszi-Alag	120	2 15	»	Galánta, Ipolyság
708	8 25	Gyv.	Orsova, Báziás	170	2 20	»	Rákospalota-Újpest
712	8 30	Szv.	Báziás, Karánsebes	506	2 25	Gyv.	Szatmár-Németi, Brassó
134	8 45	»	Nagymaros, Ipolyság	4110	2 30	Szv.	Esztergom
4104	9 05	»	Esztergom	704	2 40	Gyv.	Bukarest, Báziás
114	9 15	»	Wien, Berlin	6710	2 45	Szv.	Czegléd, Szolnok
160	9 45	»	Rákospalota-Újpest	6506	2 50	»	Lajosmizse, Kecskemét
162	11 00	»	Rákospalota-Újpest	172	3 10	»	Rákospalota-Újpest
6504	11 10	»	Lajosmizse, Kecskemét	140	3 55	»	Szob
136[1])	11 35	»	Nagymaros, Ipolyság	174	4 10	»	Rákospalota-Újpest
116	12 00	»	Wien	716	4 20	»	Szeged
				110	5 15	Gyv.	Wien
				142	5 20	Szv.	Szob
				176	5 50	»	Rákospalota-Újpest
				128	6 00	»	Párkány-Nána
				722	6 10	»	Üllő
				724	6 20	»	Monor
				144	6 25	»	Nagymaros, Ipolyság
				4114	6 40	»	Esztergom
				726	6 45	»	Czegléd, Szolnok
				1406	6 50	Gyv.	Pozsony, Zsolna, Berlin
				130	6 55	Szv.	Párkány-Nána, Ipolyság
				726a[3])	7 00	»	Czegléd
				178	7 15	»	Rákospalota-Újpest
				180[4])	7 25	»	Vácz
				728	7 35	»	Czegléd
				6508	7 40	»	Lajosmizse
				710	8 05	»	Bukarest, Báziás
				132	8 10	»	Nagymaros
				182	8 20	»	Dunakeszi-Alag
				1408	8 40	»	Zsolna, Berlin
				118	9 30	»	Wien, Paris
				502	9 35	Gyv.	Bukarest, Stanislau
				184	10 05	Szv.	Vácz
				706	10 15	Gyv.	Szeged, Báziás, Bukarest
				504	10 50	»	Maros-Vásárhely
				720	10 55	Szv.	Bukarest, Báziás
				4116	11 10	»	Esztergom
				902[5])	11 30	k. o. exv.	Belgrád, Konstantinápoly
				702[6])	11 45	k. o. exv.	Bukarest, Konstantinápoly
				146	12 00	Szv.	Nagymaros

[1]) Vasár- és ünnepnapokon május 15-től közlekedik.
[2]) Csak vasár- és ünnepnapokon közlekedik.
[3]) Vasár- és ünnepnap előtti hétköznapokon közlekedik.
[4]) Vasár- és ünnepnapokon május 15-től bezárólag szeptember 15-ig közlekedik.
[5]) Minden kedden, csütörtökön, pénteken és vasárnapon közlekedik.
[6]) Minden hétfőn, szerdán és szombaton közlekedik.

A vonatok **indulása** Buda-Császárfürdőről.

4002	5 55	Szv.	Esztergom	4006	12 15	Szv.	Esztergom
4004	8 54	»	Esztergom	4028[2])	12 57	»	Piliscsaba
				4010	2 18	»	Esztergom
				4012	6 20	»	Dorog
				4016	11 24	»	Esztergom

"FRANKLIN-TÁRSULAT NYOMDÁJA.

OF SCIENCES
1926

XLIV. KÖTET. 1914 MÁJUS JUNIUS. 5—6. FÜZET.

FÖLDTANI KÖZLÖNY.

HAVI FOLYÓIRAT

KIADJA

A MAGYARHONI FÖLDTANI TÁRSULAT

EGYSZERSMIND

A MAGYAR KIRÁLYI FÖLDTANI INTÉZET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

SZERKESZTI

PAPP KÁROLY dr.

ELSŐTITKÁR.

BUDAPEST, 1914.

A MAGYARHONI FÖLDTANI TÁRSULAT TULAJDONA.

FÖLDTANI KÖZLÖNY.

(GEOLOGISCHE MITTEILUNGEN.)

ZEITSCHRIFT DER UNGARISCHEN GEOLOGISCHEN GESELLSCHAFT

ZUGLEICH

AMTLICHES ORGAN DER KGL. UNGAR. GEOLOGISCHEN REICHSANSTALT.

REDIGIERT VON

Dr. K. v. PAPP

ERSTER SEKRETÄR.

BUDAPEST, 1914.

A MAGYARHONI FÖLDTANI TÁRSULAT TULAJDONA. * EIGENTUM DER UNG. GEOL. GESELLSCHAFT.

A Magyarhoni Földtani Társulat titkári hivatala **Budapesten VII. ker., Stefánia-út 14. szám alatt van, ahová mindennemű postai küldemény címzendő.**

Alle die Ungarische Geologische Gesellschaft betreffenden Sendungen sind unter folgender Adresse erbeten: **Magyarhoni Földtani Társulat, Budapest, VII., Stefánia-út 14.**

TARTALOM:

Értekezések.

Lap

Telegdi Roth Lajos: Mocs község környéke ... 401
Vendl Aladár dr.: Kvarcporfiritek a Sebes völgyéből (a 40—41. ábrával.) ... 402
« « A hatvani cukorgyár talajának vázrészei ... 407
Volkó János: A mezőberényi III sz. artézi kút (a 42. ábrával) ... 411
Téglás Gábor: Ujabb ősemlős leletek hazánk különböző vidékeiről ... 416

Ismertetések:

1. Zimányi Károly dr.: Uj ásványok ... 418
2. Gastaldi: Sulle compositione chimica di un notevole tellururo di ovo di argento di Nagyág ... 427
3. Rosicky V.: Miargyrit von Felsőbánya ... 428
4. Khomenko J.: La faune mèotique du village Taraklia du district de Bendery 429
5. Laskarjev V.: Két löszperiodus a podoliai és volchiniai kormányzoságok területén. Ismerteti Timkó Imre ... 431
6. Vernadszkij: A földkéreg különböző gázairól ... 434

Irodalom.

A magyar földtani irodalom jegyzéke az 1913. évben (Repertorium der auf Ungarn bezüglichen Geologischen Literatur im Jahre 1913.) Közli Timkó Imre 435

INHALTSVERZEICHNIS DES SUPPLEMENTS:

Abhandlungen.

Seite

L. Roth v. Telegd: Die Umgebung der Gemeinde Mocs ... 455
Dr. A. Vendl: Quarzporphyrite aus dem Sebestale (Fig. 40—41) ... 456
« « Les constituants minèralogiques d'un sol de Hatvan ... 462
J. Volkó: Der III. artesische Brunnen in Mezőberény (Fig. 42) ... 465
G. Téglás: Neuere Säugetier-Funde aus verschiedenen Gegenden Ungarns ... 470

A vonatok **indulása** Budapest nyugoti p.-u.-ról.

Érvényes 1914 május hó 1 től.

vonat-szám	óra perc	vonat neme	hová
154	5 00	Szv.	Vácz
152	5 15	»	Rákospalota-Újpest
122	5 25	»	Érsekujvar, Ipolyság
718	5 30	»	Szeged, Szolnok
4102	6 00	»	Esztergom
6502	6 30	»	Lajosmizse, Kecskemét
156	6 35	»	Rákospalota-Újpest
102	6 50	k. o. exv.	Wien, Paris, Ostende
510	7 00	Gyv.	Segesvár, Stanislau
1402	7 05	«	Zsolna, Berlin
156a	7 35	Szv.	Rákospalota-Újpest
104	7 55	Gyv.	Nagyszombat, Wien
158	8 00	Szv.	Dunakeszi-Alag
708	8 25	Gyv.	Orsova, Báziás
712	8 30	Szv.	Báziás, Karánsebes
134	8 45	»	Nagymaros, Ipolyság
4104	9 05	»	Esztergom
114	9 15	»	Wien, Berlin
160	9 45	»	Rákospalota-Újpest
162	11 00	»	Rákospalota-Újpest
6504	11 10	»	Lajosmizse, Kecskemét
136[1])	11 35	»	Nagymaros, Ipolyság
116	12 00	»	Wien

[1]) Vasár- és ünnepnapokon május 15-től közlekedik.
[2]) Csak vasár- és ünnepnapokon közlekedik.
[3]) Vasár- és ünnepnap előtti hétköznapokon közlekedik.
[4]) Vasár- és ünnepnapokon május 15-től bezárólag szeptember 15-ig közlekedik.
[5]) Minden kedden, csütörtökön, pénteken és vasárnapon közlekedik.
[6]) Minden hétfőn, szerdán és szombaton közlekedik.

vonat-szám	óra perc	vonat neme	hová
164	12 05	Szv.	Rákospalota-Újpest
714	12 15	»	Szeged
1404	12 20	Gyv.	Zsolna, Berlin
138	12 25	Szv.	Nagymaros
4106	12 30	»	Esztergom
166	1 00	»	Rákospalota-Újpest
4128[2])	1 05	Tvsz.	Piliscsaba
730	1 20	Szv.	Monor
106	1 30	Gyv.	Wien
168	1 35	Szv.	Göd
4108	1 50	«	Esztergom
108	2 00	Gyv.	Wien, Paris
126	2 10	Szv.	Párkány-Nána
120	2 15	»	Galánta, Ipolyság
170	2 20	»	Rákospalota-Újpest
506	2 25	Gyv.	Szatmar-Németi, Brassó
4110	2 30	Szv.	Esztergom
704	2 40	Gyv.	Bukarest, Báziás
6710	2 45	Szv.	Czegléd, Szolnok
6506	2 50	»	Lajosmizse, Kecskemét
172	3 10	»	Rákospalota-Újpest
140	3 55	»	Szob
174	4 10	»	Rákospalota-Újpest
716	4 20	»	Szeged
110	5 15	Gyv.	Wien
142	5 20	Szv.	Szob
176	5 50	»	Rákospalota-Újpest
128	6 00	»	Párkány-Nána
722	6 10	»	Üllő
724	6 20	»	Monor
144	6 25	»	Nagymaros, Ipolyság
4114	6 40	»	Esztergom
726	6 45	»	Czegléd Szolnok
1406	6 55	Gyv.	Pozsony, Zsolna, Berlin
130	6 55	Szv.	Párkány-Nána, Ipolyság
726a[3])	7 00	»	Czegléd
178	7 15	»	Rákospalota-Újpest
180[4])	7 25	»	Vácz
728	7 35	»	Czegléd
6508	7 40	»	Lajosmizse
710	8 05	»	Bukarest, Báziás
132	8 10	»	Nagymaros
182	8 20	»	Dunakeszi-Alag
1408	8 40	»	Zsolna, Berlin
118	9 30	»	Wien, Paris
502	9 35	Gyv.	Bukarest, Stanislau
184	10 05	Szv.	Vácz
706	10 15	Gyv.	Szeged, Báziás, Bukarest
504	10 50	»	Maros-Vásárhely
720	10 55	Szv.	Bukarest, Báziás
4116	11 10	»	Esztergom
902[5])	11 [illegible]	k. o. exv.	Belgrád, Konstantinápoly
702[6])	11 45	k. o. exv.	Bukarest, Konstantinápoly
146	12 00	Szv.	Nagymaros

A vonatok **indulása** Buda-Császárfürdőről.

4002	5 55	Szv.	Esztergom
4004	8 54	»	Esztergom

4006	12 15	Szv.	Esztergom
4028[2])	12 57	»	Piliscsaba
4010	2 18	»	Esztergom

A vonatok **érkezése** Budapest nyugoti p.-u.-ra.

Érvényes 1914 május hó 1-től.

vonat-szám	óra perc	vonat neme	honnan
185	12 15	Szv.	Vácz
149	3 51	»	Rákospalota-Újpest
151	5 05	»	Dunakeszi-Alag
721	5 15	»	Orsova, Báziás
6701	5 40	»	Szolnok, Czegléd
4103	5 45	»	Esztergom
723	5 50	»	Üllő, Ocsa
133	5 55	»	Nagymaros
725	6 00	»	Monor
901[1])	6 10	k. o. exv.	Konstantinápoly, Belgrád
701[2])	6 10	»	Konstantinápoly, Bukarest
153	6 15	Szv.	Rákospalota-Újpest
6507	6 20	»	Lajosmizse
503	6 25	Gyv.	Maros-Vásárhely
135	6 35	Szv.	Nagymaros
1407	6 40	»	Berlin, Zsolna
113	7 10	»	Paris, Wien
727	7 15	»	Szolnok, Czegléd
155	7 20	»	Rákospalota-Újpest
4105	7 25	»	Esztergom
709	7 30	»	Bukarest, Báziás
501	7 35	Gyv	Bukarest, Maramarossziget
157	7 40	Szv.	Vácz, Ipolyság
125	7 45	»	Párkány-Nána
6501	7 50	»	Kecskemét, Lajosmizse
127	7 55	»	Párkány-Nána
155a	8 15	»	Rákospalota-Újpest
4107	8 25	»	Esztergom
719	8 40	»	Kiskunfélegyháza
129	8 45	»	Nagymaros
159	9 10	»	Dunakeszi-Alag
705	9 15	Gyv.	Szeged
1401	9 40	»	Berlin, Zsolna, Pozsony
4109	9 55	Szv.	Esztergom
161	10 30	»	Rákospalota-Újpest
715	10 45	»	Szeged
119	11 25	»	Galánta, Ipolyság
163	12 00	»	Rákospalota-Újpest

[1]) Érkezik minden kedden, szerdán, pénteken és vasárnapon.
[2]) Érkezik minden hétfőn, csütörtökön és szombaton.
[3]) Vasár- és ünnepnapokon közlekedik.
[4]) Vasár- és ünnepnapokon május 15-től közlekedik.
[5]) Vasár és ünnepnapokon május 15-től bezárólag szept. 15-ig közlekedik.

vonat-szám	óra perc	vonat neme	honnan
165	12 50	Szv.	Rákospalota-Újpest
137	1 20	»	Nagymaros, Ipolyság
703	1 25	Gyv.	Bukarest, Báziás
167	1 45	Szv.	Rákospalota-Újpest
505	1 50	Gyv.	Kolozsvár, Szatmár-Németi
103	2 00	»	Paris, Wien
4111	2 08	Szv.	Esztergom
171	3 00	»	Rákospalota-Újpest
169	3 25	»	Göd
6503	3 40	»	Kecskemét, Lajosmizse
173	3 50	»	Rákospalota-Újpest
713	4 05	»	Temesvár-Józsefváros
139	4 10	»	Nagymaros
175	5 15	»	Rákospalota-Újpest
4113	5 40	»	Esztergom
121	5 55	»	Érsekújvár
115	6 10	»	Wien, Berlin
1403	6 20	Gyv.	Berlin, Zsolna
707	6 30	»	Orsova, Báziás
177	6 35	Szv.	Rákospalota-Újpest
105	6 40	Gyv.	Wien
731	7 25	Szv.	Monor
711	7 50	»	Báziás, Temesvár
179	8 00	»	Rákospalota-Újpest
107	8 05	Gyv.	Wien
4117[3])	8 15	Szv.	Piliscsaba
141[4])	8 25	»	Nagymaros
143	8 40	»	Nagymaros
131	8 55	»	Párkány-Nána
109	9 05	Gyv	Wien
729[3])	9 20	Szv.	Monor
4119[4])	9 25	»	Piliscsaba
6505	9 40	»	Kecskemét, Lajosmizse
181	9 35	»	Dunakeszi-Alag
509	9 40	Gyv.	Segesvár, Stanislau
1405	9 45	»	Berlin, Zsolna
4115	10 00	Szv.	Esztergom
183[5])	10 15	»	Ipolyság, Vácz
145	10 25	»	Nagymaros
6513	10 30	»	Ocsa
101	11 05	k. o exv.	London, Ostende, Paris, Wien
717	11 10	Szv.	Temesvár, Báziás
117	11 25	»	Wien
123[3])	11 50	»	Párkány-Nána

A vonatok **érkezése** Buda-Csaszárfürdőbe.

4001	5 30	Szv.	Dorog
4005	7 33	»	Esztergom
4007	8 40	»	Esztergom

4011	2 10	Szv.	Esztergom
4013	5 46	»	Esztergom

A Magyar Királyi Államvasutak nyári menetrendje.

A Magyar Királyi Államvasutak nyári menetrendje.

A vonatok **érkezése** Budapest-Józsefvárosra.

Délelőtt.

vonat-szám	óra perc	vonat neme	honnan
339	5 10	Vv.	Berlin, Ruttka
645	5 10	Tvsz.	Debreczen, Szolnok
917	5 20	Szv.	Kunszentmiklós-Tass
309	5 40	»	Hatvan
1905	5 40	»	Osijek, Tapolcza
609	5 45	»	Brassó, Arad
909	5 45	»	Saloniki, Sofia, Belgrad
19	5 55	»	Torbágy
313	6 00	»	Péczel
17	6 05	»	Komárom
1707	6 15	»	Stanislau, Msziget
11	6 25	»	Wien
1505	6 30	Gyv.	Lemberg, Poprád-Felka, Kassa
513*a*[1])	6 40	Szv.	Nagyvárad
1007	6 45	»	Fiume, Zagreb
407	6 50	»	Lemberg, Stryj, Kassa
1003	7 00	Gyv.	Róma, Fiume
315	7 05	Szv.	Gödöllő
513	7 20	»	Brassó, Kolozsvár
917*a*	7 25	»	Kunszentmiklós-Tass
317	7 30	»	Gödöllő
319	7 40	»	Hatvan
21	7 45	»	Paks, Bicske
1309	8 00	»	Graz, Fehring
1513	8 15	»	Csorba, Bártfa, Kassa
911	8 20	»	Sarajevo, Belgrad
519	8 35	»	Bukarest, Kolozsvár
321	8 45	»	Hatvan
1005	9 00	Gyv.	Fiume, Tapolcza
13	9 15	Szv.	Győr
913	9 25	»	Szabadka
307	9 35	»	Berlin, Ruttka
5	10 05	Gyv.	Bruck-Királyhida, Szombathely, Sopron
409	10 20	Szv.	Miskolcz
23	10 35	»	Triest
605	11 20	Gyv.	Nagyvárad, Debreczen, Arad

[1]) Csak vasárnapról hétfőre hajló éjjelen közlekedik.
[2]) Jun. 15-től bezárólag szeptember 15-ig közlekedik.
[3]) Csak vasár- és ünnepnapokon közl.
[4]) Vasár- és ünnepnapokon május 15-től bezárólag szeptember 15-ig közlekedik.
[5]) Csak hétfőn és kettős ünnep utáni köznapokon közlekedik.
[6]) Csak hétköznapokon közlekedik.

vonat-szám	óra perc	vonat neme	honnan
323	12 10	Szv.	Gödöllő
611	12 30	»	Bukarest, Arad
301	12 50	Gyv.	Berlin, Ruttka
903	1 00	»	Konstantinápoly, Belgrad
401	1 05	»	Lemberg, Kassa
7	1 20	Szv.	Wien, Sopron
601	1 25	Gyv.	Bukarest, Arad
1201	1 30	»	Sarajevo, Brod, Szabadka
1	1 40	»	London, Paris, Wien
1901	1 55	»	Osijek, Pécs
325	2 10	Szv.	Hatvan
1501	2 20	Gyv.	Poprád-Felka, Kassa
1301	2 25	»	Graz, Fehring
919	2 40	Szv.	Kunszentmiklós-Tass
23*a*	3 00	»	Bicske
521	3 40	»	Nagykáta
1111	4 15	»	Tapolcza, Balatonfüred
327	4 35	»	Péczel
329	5 25	»	Gödöllő
511	6 00	»	Bukarest, Debreczen
15	6 20	»	Bruck-Királyhida
1507[2])	6 25	Gyv.	Poprád-Felka, Kassa
3*a*	6 35	»	Wien, Győr, Graz, Fehring
1705	7 00	Szv.	Stansilau, Msziget
907	7 20	»	Sofia, Belgrad
607	7 25	»	Bukarest, Arad
421	7 35	Vv.	Szerencs
1109	7 40	Szv.	Tapolcza, Balatonfüred
305	7 45	»	Berlin, Ruttka
25	7 50	»	Bicske
523[3])	8 10	»	Nagykáta
1009	8 20	»	Fiume, Brod
405	8 20	»	Lawoczne, Msziget
329*a*[3])	8 35	»	Gödöllő
9	8 45	»	Wien, Graz
1511	8 50	»	Csorba, Kassa
1001	9 05	Gyv.	Róma, Fiume, Pécs
331	9 10	Szv.	Péczel
1907	9 20	»	Vinkovcze, Osijek, Pécs
603	9 20	Gyv.	Brassó, Arad
27	9 30	Szv.	Bicske
303	9 35	Gyv.	Berlin, Ruttka
915	9 45	Szv.	Kiskörös
403	9 55	Gyv.	Lemberg, Przemysl
905	10 00	»	Sarajevo, Újvidék
1303	10 10	»	Graz, Triest
333	10 25	Szv.	Gödöllő
525	10 35	»	Segesvár, Kolozsvár
1503	10 45	Gyv.	Bártfa, Csorba, Kassa
25*a*[4])	11 00	Szv.	Bicske
1101[2])	11 10	Gyv.	Tapolcza, Balatonfüred
325[6])	11 15	Szv.	Hatvan
3	11 45	Gyv.	Wien

A vonatok **indulása** Budapest-Józsefvárosról

vonat-szám	óra perc	vonat neme	hová
912	12 05	Szv.	Belgrad, Sofia, Saloniki
310	5 40	»	Hatvan
8	6 10	»	Wien, Graz, Sopron
302	6 25	Gyv	Ruttka, Berlin
1110	6 30	Szv.	Balatonfüred, Tapolcza
1502	6 45	Gyv.	Kassa, Csorba, Bártfa
906	6 50	»	Újvidék, Sarajevo
1512	6 55	Szv.	Kassa, Csorba
2	7 00	Gyv.	Wien
602	7 05	»	Arad, Brassó
1002	7 10	»	Fiume, Torino, Róma, Pécs, Vinkovcze
1302	7 20	»	Fehring, Graz, Triest
402	7 25	»	Stryj, Przemysl, Lemberg
312	7 30	Szv.	Gödöllő
908	7 45	»	Belgrad, Sofia
608	7 50	»	Arad, Brassó, Bukarest
1102[1])	8 05	Gyv.	Balatonfüred, Tapolcza
406	8 10	Szv.	Munkacs, Lawoczne
512	8 20	»	Kolozsvár, Brassó
1906	8 25	»	Osijek, Brod
306	8 35	»	Ruttka, Berlin
2*a*	8 50	Gyv.	Győr, Wien, Fehring, Graz
1706	8 55	Szv.	Msziget, Stanislau
22	9 30	»	Bicske
1508[1])	9 35	Gyv.	Kassa, Poprád-Felka
918	10 00	Szv.	Kunszentmiklós-Tass
1112	10 45	»	Balatonfüred, Tapolcza
516	11 40	»	Nagykáta
24	11 55	»	Bicske
314*a*[5])	12 00	»	Gödöllő

[1]) Junius 15-től bezárólag szeptember 15-ig közlekedik.
[2]) Vasár- és ünnepnapokon közlekedik.
[3]) Vasár- és ünnepnapokon május 15-től bezárólag szeptember 15-ig közlekedik.
[4]) Nagykátától Szolnokig csak szombaton és ünnep előtti köznapokon közlekedik.
[5]) Csak hétköznapokon közlekedik.

vonat-szám	óra perc	vonat neme	hová
914	12 20	Szv.	Újvidék, Sarajevo
314	12 30	»	Hatvan
10	12 30	»	Szombathely, Wien
1008	12 45	»	Fiume, Róma, Osijek
24*a*[3])	1 00	»	Bicske
1504	1 20	Gyv.	Kassa, Poprád-Felka
316	1 25	Szv.	Gödöllő
612	1 35	»	Arad, Bukarest
1304	1 40	Gyv.	Fehring, Graz, Sopron
404	2 00	»	Sátoraljaújhely, Lemberg, Kassa
4	2 05	»	Wien, Paris
604	2 10	»	Arad, Bukarest
916	2 15	Szv.	Kiskörös
304	2 20	Gyv.	Ruttka, Berlin
318	2 25	Szv.	Hatvan
320	2 30	»	Péczel
26	2 30	»	Bicske
518	2 40	»	Szolnok
1202	2 45	Gyv.	Szabadka, Sarajevo
1902	2 55	»	Tapolcza, Pécs, Osijek
904	3 20	»	Belgrad, Konstantinápoly
520[2])	3 25	Szv.	Nagykáta
1016	3 30	»	Paks
410*a*	4 25	»	Hatvan
18	4 30	»	Komárom
606	5 00	Gyv.	Arad, Bukarest, Msziget
6	5 10	»	Győr, Sopron, Szombathely, Wien
410	5 10	Szv.	Lawoczne, Lemberg
324	5 20	»	Gödöllő
522[4])	5 40	»	Nagykáta, Szolnok
308	5 55	»	Ruttka, Berlin
514	6 15	»	Kolozsvár, Brassó
326	6 25	»	Péczel
28	6 30	»	Bicske
328	6 40	»	Hatvan
1004	6 45	Gyv.	Fiume, Róma, Nápoly
920	7 05	Szv.	Kunszentmiklós-Tass
524[4])	7 10	»	Nagykáta, Szolnok
16	7 20	»	Győr
332	7 40	»	Gödöllő
1708	7 45	»	Msziget, Stanislau
1006	7 50	Gyv.	Fiume, Nizza, Cannes
1514	8 00	Szv.	Kassa, Csorba, Bartfa
910	8 05	»	Belgrád, Sarajevo
526[4])	8 30	»	Nagykáta, Szolnok
1908	8 40	»	Pécs, Brod
334	8 40	»	Gödöllő
1308	9 15	»	Győr, Graz
610	9 30	»	Arad, Brassó
1506	10 00	Gyv.	Kassa, Csorba, Bártfa
408	10 05	Szv.	Kassa, Csorba, Lemberg
1010	10 45	»	Fiume, Tapolcza
12	10 55	»	Szombathely, Wien
338	11 05	Vv.	Ruttka, Poprád-Felka
614	11 25	Szv.	Arad, Debreczen
422	11 25	Vv.	Miskolcz, Kassa
14*a*	11 55	Szv.	Bicske

Franklin-Társulat nyomdája.

OF SCIENCES
1926

XLIV. KÖTET. 1914 JÚLIUS – AUGUSZTUS – SZEPTEMBER. 7—9. FÜZET.

FÖLDTANI KÖZLÖNY.

HAVI FOLYÓIRAT

KIADJA

A MAGYARHONI FÖLDTANI TÁRSULAT

EGYSZERSMIND

A MAGYAR KIRÁLYI FÖLDTANI INTÉZET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

SZERKESZTI

PAPP KÁROLY dr.

ELSŐ TITKÁR.

BUDAPEST, 1914.

A MAGYARHONI FÖLDTANI TÁRSULAT TULAJDONA.

FÖLDTANI KÖZLÖNY.

(GEOLOGISCHE MITTEILUNGEN.)

ZEITSCHRIFT DER UNGARISCHEN GEOLOGISCHEN GESELLSCHAFT

ZUGLEICH

AMTLICHES ORGAN DER KGL. UNGAR. GEOLOGISCHEN REICHSANSTALT.

REDIGIERT VON

Dr. K. v. PAPP

ERSTER SEKRETÄR.

BUDAPEST, 1914.

A MAGYARHONI FÖLDTANI TÁRSULAT TULAJDONA. * EIGENTUM DER UNG. GEOL. GESELLSCHAFT.

A Magyarhoni Földtani Társulat titkári hivatala **Budapesten VII. ker., Stefania-út 14. szám alatt van, ahová mindennemű postai küldemény címzendő.**

Alle die Ungarische Geologische Gesellschaft betreffenden Sendungen sind unter folgender Adresse erbeten: **Magyarhoni Földtani Társulat, Budapest, VII., Stefánia-út 14.**

TARTALOM:

Lap

Tisztelt tagtársainkhoz és olvasóinkhoz ... 473

Értekezések.

Balló Rezső dr.: Adatok a dolomitkeletkezés elméletéhez (a 43—45. ábrával) 474
Horváth Béla dr.: A talaj mangántartalmának mennyiségi meghatározásáról 490
Weszelszky Gyula dr.: A herkulesfürdői hévforrások radioaktivitásáról ... 499

Társulati ügyek.

A) Szakülések: 1. 1914 április 1. *a)* Taeger Henrik dr.: A Buda-Pilis-Esztergomi hegység szerkezete és arculata. *b)* Kovách Antal: Kőzettani adatok Észak-Paraguayból. *c)* Vigh Gyula dr.: Az acanthicumos rétegek újabb előfordulása a Magyar Középhegységben ... 507
2. 1914 május 6. *a)* Balló Rezső dr.: Adatok a dolomitkeletkezés elméletéhez. *b)* Májer István: A Börzsönyi hegység északi részének üledékes képződményei ... 509
3. 1914 junius 3. *a)* Lóczy Lajos: Éles kavicsok keletkezése. *b)* Lóczy Lajos dr.: A kenesei partrogyás. *c)* Kormos Tivadar: Újabb ásatások Baltaváron. *d)* Ferenczy István dr.: Zalatna vidékének harmadkori rétegeiről ... 512
B) Választmányi ülések. 1. 1914 április 1. 2. 1914 május 6. 3. 1914 junius 3. 515

Irodalom.

Gaál István dr. irodalmi működése ... 518

INHALTSVERZEICHNIS DES SUPPLEMENTS:

Seite

An unsere geehrten Mitglieder und Leser ... 519

Abhandlungen.

R. Balló: Contributions à la théorie de la formation de la dolomie (Deuxième Communication) ... 520
B. v Horváth: Über die quantitative Bestimmung des Mangans im Boden ... 525
J. Weszelszky: Über die Radioaktivität der Thermalquellen des Herkulesbades 535

Vereins-Nachrichten.

1. Fachsitzung am 28. Jan. 1914. *a)* Dr. A. Sigmond: Studien über die Herstellung der heißen Salzsäurelösung für die ausführliche chemische Bodenanalyse. *b)* J. Gloetzer: Neuer Messapparat für die Schwindung von Böden. *c)* M. Löw: Über Genesis der Dazite von Verespatak. *d)* J. Vigh: Beiträge zur den Triasschichten von Esztergom ... 545
2. Fachsitzung am 4 März 1914. *a)* K. Kulcsár: Obere Oligocän-Schichten zwischen Budafok und Törökbálint. *b)* M. Löw: Tridymit von Nagyszőllős. 545
3. Fachsitzung am 1. April 1914. *a)* H. Taeger: Über Bau und Bild der Esztergom-Buda-Piliser Gebirgsgruppe. *b)* A. Kovách: Petrographische Mitteilungen aus dem Norden Paraguays. *c)* J. Vigh: Ein neues Vorkommen von Acanthicum-Schichten im ungarischen Mittelgebirge ... 545
4. Fachsitzung am 6. Mai 1914. *a)* R. Balló: Beiträge zur Theorie der Entstehung von Dolomiten. *b)* St. Majer: Über die Sedimente des nördlichen Teiles des Börzsönyer Gebirges ... 548
5. Fachsitzung am 3. Juni 1914. *a)* L. v. Lóczy: Über die Enstehung von Dreikantern. *b)* L. v. Lóczy: Über den Uferbruch bei Kenese am Balatonsee. *c)* Th. Kormos: Neuere Ausgrabungen bei Baltavár. *d)* St. Ferenczi: Über die Tertiärschichten der Umgebung von Zalatna ... 548

A Magyarhoni Földtani Társulat tisztviselői és választmányi tagjai (Funktionäre und Ausschussmitglieder der Ungarischen Geologischen Gesellschaft) ... 550

Délelőtt | Délután

A vonatok **indulása** Budapest nyugoti p.-u.-ról.

Érvényes 1914 május hó 1-től.

vonat-szám	óra perc	vonat neme	hová
164	5 45	Szv.	Vácz
152	5 54	»	Rákospalota-Újpest
122	5 54	»	Érsekujvár, Ipolyság
718	5 54	»	Szeged, Szolnok
4102	6 00	»	Esztergom
6502	6 30	»	Lajosmizse, Kecskemét
156	6 35	»	Rákospalota-Újpest
102	6 50	k. o. exv.	Wien, Paris, Ostende
510	7 00	Gyv	Segesvár, Stanislau
1402	7 05	«	Zsolna, Berlin
156*a*	7 35	Szv.	Rákospalota-Újpest
104	7 55	Gyv.	Nagyszombat, Wien
158	8 00	Szv.	Dunakeszi-Alag
708	8 25	Gyv.	Orsova, Báziás
712	8 30	Szv.	Báziás, Karánsebes
134	8 45	»	Nagymaros, Ipolyság
4104	9 05	»	Esztergom
114	9 15	»	Wien, Berlin
160	9 45	»	Rákospalota-Újpest
162	11 00	»	Rákospalota-Újpest
6504	11 10	»	Lajosmizse, Kecskemét
136[1])	11 35	»	Nagymaros, Ipolyság
116	12 00	»	Wien

[1]) Vasár- és ünnepnapokon május 15-től közlekedik.
[2]) Csak vasár- és ünnepnapokon közlekedik.
[3]) Vasár- és ünnepnap előtti hétköznapokon közlekedik.
[4]) Vasár- és ünnepnapokon május 15-től bezárólag szeptember 15-ig közlekedik.
[5]) Minden kedden, csütörtökön, pénteken és vasárnapon közlekedik.
[6]) Minden hétfőn, szerdán és szombaton közlekedik.

vonat-szám	óra perc	vonat neme	hová
164	12 05	Szv	Rákospalota-Újpest
714	12 15	»	Szeged
1404	12 20	Gyv	Zsolna, Berlin
138	12 25	Szv.	Nagymaros
4106	12 30	»	Esztergom
166	1 00	»	Rákospalota-Újpest
4128[2])	1 05	Tvsz.	Piliscsaba
730	1 20	Szv.	Monor
106	1 30	Gyv	Wien
168	1 35	Szv.	Göd
4108	1 50	«	Esztergom
108	2 00	Gyv.	Wien, Paris
126	2 10	Szv.	Párkány-Nána
120	2 15	»	Galánta, Ipolyság
170	2 20	»	Rákospalota-Újpest
506	2 25	Gyv.	Szatmár-Németi, Brassó
4110	2 30	Szv.	Esztergom
704	2 40	Gyv.	Bukarest, Báziás
6710	2 45	Szv.	Czegléd, Szolnok
6506	2 50	»	Lajosmizse, Kecskemét
172	3 10	»	Rákospalota-Újpest
140	3 55	»	Szob
174	4 10	»	Rákospalota-Újpest
716	4 20	»	Szeged
110	5 15	Gyv	Wien
142	5 20	Szv	Szob
176	5 50	»	Rakospalota-Újpest
12[3])	6 00	»	Párkány-Nána
722	6 10	»	Üllő
724	6 20	»	Monor
144	6 25	»	Nagymaros, Ipolyság
4114	6 40	»	Esztergom
726	6 45	»	Czegléd, Szolnok
1406	6 50	Gyv	Pozsony, Zsolna, Berlin
130	6 55	Szv	Párkány-Nána, Ipolyság
726*a*[3])	7 00	«	Czegléd
178	7 15	»	Rákospalota-Újpest
180[4])	7 25	»	Vácz
728	7 35	»	Czegléd
6508	7 40	»	Lajosmizse
710	8 05	»	Bukarest, Báziás
132	8 10	»	Nagymaros
182	8 20	»	Dunakeszi-Alag
1408	8 40	»	Zsolna, Berlin
118	9 30	»	Wien, Paris
502	9 35	Gyv	Bukarest, Stanislau
184	10 05	Szv	Vácz
706	10 15	Gyv	Szeged, Báziás, Bukarest
504	10 50	»	Maros-Vásárhely
720	10 55	Szv	Bukarest, Báziás
4116	11 10	»	Esztergom
902[5])	11 30	k. o. exv.	Belgrád, Konstantinapoly
702[6])	11 45	k. o. exv.	Bukarest, Konstantinápoly
146	12 00	Szv	Nagymaros [poly

A vonatok **indulása** Buda-Császárfürdőről.

4002	5 55	Szv.	Esztergom
4004	8 54	»	Esztergom

4006	12 15	Szv.	Esztergom
4028[2])	12 57	»	Piliscsaba
4010	2 18	»	Esztergom
4010	2 18	»	Esztergom

Délelőtt | Délután

A vonatok **érkezése** Budapest nyugoti p.-u.-ra.

Érvényes 1914 május hó 1-től.

vonat-szám	óra perc	vonat neme	honnan
185	12 45	Szv.	Vácz
149	3 51	»	Rákospalota-Újpest
151	5 05	»	Dunakeszi-Alag
721	5 15	»	Orsova, Báziás
6701	5 40	»	Szolnok, Czegléd
4103	5 45	»	Esztergom
723	5 50	»	Üllő, Ocsa
133	5 55	»	Nagymaros
725	6 00	»	Monor
901[1])	6 10	k. o. exv.	Konstantinápoly, Belgrad
701[2])	6 10	»	Konstantinápoly, Bukarest
153	6 15	Szv.	Rákospalota-Újpest
6507	6 20	»	Lajosmizse
503	6 25	Gyv.	Maros-Vásárhely
135	6 35	Szv.	Nagymaros
1407	6 40	»	Berlin, Zsolna
113	7 10	»	Paris, Wien
727	7 15	»	Szolnok, Czegléd
155	7 20	»	Rákospalota-Újpest
4105	7 25	»	Esztergom
709	7 30	»	Bukarest, Báziás
501	7 35	Gyv	Bukarest, Maramarossziget
157	7 40	Szv.	Vácz, Ipolyság
125	7 45	»	Párkány-Nána
6501	7 50	»	Kecskemét, Lajosmizse
127	7 55	»	Párkány-Nána
155*a*	8 15	»	Rakospalota-Újpest
4107	8 25	»	Esztergom
719	8 40	»	Kiskunfélegyháza
129	8 45	»	Nagymaros
159	9 10	»	Dunakeszi-Alag
705	9 15	Gyv.	Szeged
1401	9 40	»	Berlin, Zsolna, Pozsony
4109	9 55	Szv.	Esztergom
161	10 30	»	Rákospalota-Újpest
715	10 45	»	Szeged
119	11 25	»	Galánta, Ipolyság
163	12 00	»	Rákospalota-Újpest

[1]) Érkezik minden kedden, szerdán, pénteken és vasárnapon.
[2]) Érkezik minden hétfőn, csütörtökön és szombaton.
[3]) Vasár- és ünnepnapokon közlekedik.
[4]) Vasár- és ünnepnapokon május 15-től közlekedik.
[5]) Vasár és ünnepnapokon május 15-től bezárólag szept. 15-ig közlekedik.

vonat-szám	óra perc	vonat neme	honnan
165	12 50	Szv.	Rákospalota-Újpest
137	1 20	»	Nagymaros, Ipolyság
703	1 25	Gyv.	Bukarest, Báziás
167	1 45	Szv.	Rakospalota-Újpest
505	1 50	Gyv.	Kolozsvár, Szatmár-Németi
103	2 00	»	Paris, Wien
4111	2 08	Szv.	Esztergom
171	3 00	»	Rákospalota-Újpest
169	3 25	»	Göd
6503	3 40	»	Kecskemét, Lajosmizse
173	3 50	»	Rákospalota-Újpest
713	4 05	»	Temesvar-Józsefváros
139	4 10	»	Nagymaros
175	5 15	»	Rákospalota-Újpest
4113	5 40	»	Esztergom
121	5 55	»	Érsekújvár
115	6 10	»	Wien, Berlin
1403	6 20	Gyv.	Berlin, Zsolna
707	6 30	»	Orsova, Báziás
177	6 45	Szv.	Rákospalota-Újpest
105	6 40	Gyv.	Wien
731	7 25	Szv.	Monor
711	7 50	»	Báziás, Temesvár
179	8 00	»	Rákospalota-Újpest
107	8 05	Gyv.	Wien
4117[3])	8 15	Szv.	Piliscsaba
141[4])	8 25	»	Nagymaros
143	8 40	»	Nagymaros
131	8 55	»	Párkány-Nána
109	9 05	Gyv.	Wien
729[3])	9 20	Szv.	Monor
4119[4])	9 25	»	Piliscsaba
6505	9 30	»	Kecskemét, Lajosmizse
181	9 35	»	Dunakeszi-Alag
509	9 40	Gyv.	Segesvár, Stanislau
1405	9 45	»	Berlin, Zsolna
4115	10 00	Szv.	Esztergom
183[5])	10 15	»	Ipolyság, Vácz
145	10 25	»	Nagymaros
6513	10 30	»	Ocsa
101	11 05	k. o. exv.	London, Ostende, Paris, Wien
717	11 10	Szv.	Temesvár, Báziás
117	11 25	»	Wien
123[3])	11 50	»	Párkány-Nána

A vonatok **érkezése** Buda-Császárfürdőbe.

4001	5 30	Szv.	Dorog
4005	7 33	»	Esztergom
4007	8 40	»	Esztergom
4009	10 04	»	Esztergom
4007	8 [illegible]	»	Esztergom

4011	2 10	Szv.	Esztergom
4013	5 46	»	Esztergom
4017[3])	8 21	»	Piliscsaba
4017[3])	8 21	»	Piliscsaba

A Magyar Királyi Államvasutak menetrendje.

A Magyar Királyi Államvasutak menetrendje.

A vonatok **érkezése** Budapest keleti p.-u.-ra.

Érvényes 1914 május hó 1-től.

Délelőtt				Délután			
vonat-szám	óra perc	vonat neme	honnan	vonat-szám	óra perc	vonat neme	honnan
339	5 10	Vv.	Berlin, Ruttka	323	12 10	Szv.	Gödöllő
645	5 [illegible]	Tvsz.	Debreczen, Szolnok	611	12 30	»	Bukarest, Arad
917	5 [illegible]	Szv.	Kunszentmiklós-Tass	301	12 50	Gyv.	Berlin, Ruttka
309	5 [illegible]	»	Hatvan	903	1 00	»	Konstantinapoly, Belgrad
1905	5 [illegible]	»	Osijek, Tapolcza	401	1 05	»	Lemberg, Kassa
609	5 [illegible]	»	Brassó, Arad	7	1 20	Szv.	Wien, Sopron
909	5 [illegible]	»	Saloniki, Sofia, Belgrad	601	1 25	Gyv.	Bukarest, Arad
19	5 [illegible]	»	Torbágy	1201	1 30	»	Sarajevo, Brod, Szabadka
313	6 00	»	Péczel	1	1 40	»	London, Paris, Wien
17	6 05	»	Komárom	1901	1 55	»	Osijek, Pécs
1707	6 15	»	Stanislau, Mszget	325	2 10	Szv.	Hatvan
11	6 25	»	Wien	1501	2 20	Gyv.	Poprád-Felka, Kassa
1505	6 30	Gyv.	Lemberg, Poprad-Felka Kassa	1301	2 25	»	Graz, Fehring
513a[1]	6 40	Szv.	Nagyvárad	919	2 40	Szv.	Kunszentmiklós-Tass
1007	6 45	»	Fiume, Zagreb	23a	3 00	»	Bicske
407	6 50	»	Lemberg, Stryj, Kassa	521	3 40	»	Nagykáta
1003	7 00	Gyv.	Róma, Fiume	1111	4 15	»	Tapolcza, Balatonfüred
315	7 05	Szv.	Gödöllő	327	4 35	»	Péczel
513	7 20	»	Brassó, Kolozsvár	329	5 25	»	Gödöllő
917a	7 25	»	Kunszentmiklós-Tass	511	6 00	»	Bukarest, Debreczen
317	7 30	»	Gödöllő	15	6 10	»	Bruck-Királyhida
319	7 40	»	Hatvan	1507[3]	6 46	Gyv.	Poprád-Felka, Kassa
21	7 45	»	Paks, Bicske	3a	6 35	»	Wien, Győr, Graz, Fehring
1309	8 00	»	Graz, Fehring	1705	7 00	Szv.	Stanislau, Mszget
1513	8 15	»	Csorba, Bártfa, Kassa	907	7 20	»	Sofia, Belgrad
911	8 20	»	Sarajevo, Belgrad	607	7 45	»	Bukarest, Arad
519	8 35	»	Bukarest, Kolozsvár	421	7 35	Vv.	Szerencs
321	8 45	»	Hatvan	1109	7 40	Szv.	Tapolcza, Balatonfüred
1005	9 00	Gyv.	Fiume, Tapolcza	305	7 45	»	Berlin, Ruttka
13	9 15	Szv.	Győr	25	7 50	»	Bicske
913	9 25	»	Szabadka	523[3]	8 10	»	Nagykáta
307	9 35	»	Berlin, Ruttka	1009	8 40	»	Fiume, Brod
5	10 05	Gyv.	Bruck-Királyhida, Szombathely, Sopron	405	8 20	»	Lawoczne, Mszget
409	10 20	Szv.	Miskolcz	329a[3]	8 35	»	Gödöllő
23	10 35	»	Triest	9	8 45	»	Wien, Graz
605	11 20	Gyv.	Nagyvárad, Debreczen, Arad	1511	8 50	»	Csorba, Kassa
				1001	9 05	Gyv.	Róma, Fiume, Pécs
				331	9 10	Szv.	Péczel
				1907	9 20	»	Vinkovcze, Osijek, Pécs
				603	9 20	Gyv.	Brassó, Arad
				27	9 30	Szv.	Bicske
				303	9 35	Gyv.	Berlin, Ruttka
				915	9 45	Szv.	Kiskőrös
				403	9 55	Gyv.	Lemberg, Przemysl
				905	10 00	»	Sarajevo, Újvidék
				1303	10 10	»	Graz, Triest
				333	10 25	Szv.	Gödöllő
				525	10 35	»	Segesvár, Kolozsvár
				1503	10 45	Gyv.	Bártfa, Csorba, Kassa
				25a[4]	11 00	Szv.	Bicske
				1101[2]	11 10	Gyv.	Tapolcza, Balatonfüred
				325[4]	11 15	Szv.	Hatvan
				3	11 45	Gyv.	Wien

[1]) Csak vasárnapról hétfőre hajló éjjelen közlekedik.
[2]) Jun. 15-től bezárólag szeptember 15-ig közlekedik.
[3]) Csak vasár- és ünnepnapokon közl.
[4]) Vasár- és ünnepnapokon május 15-től bezárólag szeptember 15-ig közlekedik.
[5]) Csak hétfőn és kettős ünnep utáni köznapokon közlekedik.
[6]) Csak hétköznapokon közlekedik.

A vonatok **érkezése** Budapest-Józselvárosra.

Délelőtt.

vonat-szám	óra perc	vonat neme	honnan
[illegible]	4 30	[illegible]	Szolnok

A vonatok **indulása** Budapest keleti p.-u.-ról.

Érvényes 1914 május hó 1-től.

Délelőtt				Délután			
vonat-szám	óra perc	vonat neme	hová	vonat-szám	óra perc	vonat neme	hová
912	12 05	Szv.	Belgrad, Sofia, Saloniki	914	12 20	Szv.	Újvidék, Sarajevo
310	5 40	»	Hatvan	314	12 30	»	Hatvan
8	6 10	»	Wien, Graz, Sopron	10	12 30	»	Szombathely, Wien
302	6 25	Gyv.	Ruttka, Berlin	1008	12 45	»	Fiume, Róma, Osijek
1110	6 30	Szv.	Balatonfüred, Tapolcza	24a[3]	1 00	»	Bicske
1502	6 45	Gyv.	Kassa, Csorba, Bártfa	1504	1 20	Gyv.	Kassa, Poprád-Felka
906	6 50	»	Újvidék, Sarajevo	316	1 25	Szv.	Gödöllő
1512	6 55	Szv.	Kassa, Csorba	612	1 35	»	Arad, Bukarest
2	7 00	Gyv.	Wien	1304	1 40	Gyv.	Fehring, Graz, Sopron
602	7 05	»	Arad, Brassó	404	2 00	»	Sátoraljaujhely, Lemberg, Kassa
1002	7 10	»	Fiume, Torino, Róma, Pécs, Vinkovcze	4	2 05	»	Wien, Paris
1302	7 20	»	Fehring, Graz, Triest	604	2 10	»	Arad, Bukarest
402	7 25	»	Stryj, Przemysl, Lemberg	916	2 15	Szv.	Kiskőrös
312	7 30	Szv.	Gödöllő	304	2 20	Gyv.	Ruttka, Berlin
908	7 45	»	Belgrad, Sofia	318	2 25	Szv.	Hatvan
608	7 50	»	Arad, Brassó, Bukarest	320	2 30	»	Péczel
1102[1])	8 05	Gyv.	Balatonfüred, Tapolcza	26	2 30	»	Bicske
406	8 10	Szv.	Munkacs, Lawoczne	518	2 40	»	Szolnok
512	8 20	»	Kolozsvár, Brassó	1202	2 45	Gyv.	Szabadka, Sarajevo
1906	8 25	»	Osijek, Brod	1902	2 55	»	Tapolcza, Pécs, Osijek
306	8 35	»	Ruttka, Berlin	904	3 20	»	Belgrad, Konstantinapoly
2a	8 50	Gyv.	Győr, Wien, Fehring, Graz	520[2])	3 25	Szv.	Nagykáta
1706	8 55	Szv.	Mszget, Stanislau	1016	3 30	»	Paks
22	9 30	»	Bicske	410a	4 25	»	Hatvan
1508[1])	9 35	Gyv.	Kassa, Poprád-Felka	18	4 30	»	Komárom
918	10 00	Szv.	Kunszentmiklós-Tass	606	5 00	Gyv.	Arad, Bukarest, Mszget
1112	10 45	»	Balatonfüred, Tapolcza	6	5 10	»	Győr, Sopron, Szombathely, Wien
516	11 40	»	Nagykáta	410	5 10	Szv.	Lawoczne, Lemberg
24	11 55	»	Bicske	324	5 20	»	Gödöllő
314a[3])	12 00	»	Gödöllő	522[4])	5 40	»	Nagykáta, Szolnok
				308	5 55	»	Ruttka, Berlin
				514	6 15	»	Kolozsvár, Brassó
				326	6 25	»	Péczel
				28	6 30	»	Bicske
				328	6 40	»	Hatvan
				1004	6 45	Gyv.	Fiume, Róma, Nápoly
				920	7 05	Szv.	Kunszentmiklós-Tass
				524[4])	7 10	»	Nagykáta, Szolnok
				16	7 20	»	Győr
				332	7 30	»	Gödöllő
				1708	7 45	»	Mszget, Stanislau
				1006	7 50	Gyv.	Fiume, Nizza, Cannes
				1514	8 00	Szv.	Kassa, Csorba, Bártfa
				910	8 05	»	Belgrád, Sarajevo
				526[4])	8 30	»	Nagykata, Szolnok
				1908	8 40	»	Pécs, Brod
				334	8 40	»	Gödöllő
				1308	9 15	»	Győr, Graz
				610	9 30	»	Arad, Brassó
				1506	10 00	Gyv.	Kassa, Csorba, Bártfa
				408	10 05	Szv.	Kassa, Csorba, Lemberg
				1010	10 45	»	Fiume, Tapolcza
				12	10 55	»	Szombathely, Wien
				338	11 05	Vv.	Ruttka, Poprád-Felka
				614	11 45	Szv.	Arad, Debreczen
				422	11 25	Vv.	Miskolcz, Kassa
				14a	11 55	Szv.	Bicske

[1]) Junius 15-től bezárólag szeptember 15-ig közlekedik.
[2]) Vasár- és ünnepnapokon közlekedik.
[3]) Vasár- és ünnepnapokon május 15-től bezárólag szeptember 15-ig közlekedik.
[4]) Nagykátától Szolnokig csak szombaton és ünnep előtti köznapokon közlekedik.
[5]) Csak hétköznapokon közlekedik.

A vonatok **indulása** Budapest-Józselvárosról.

Délután.

FRANKLIN-TÁRSULAT NYOMDÁJA.

OF SCIENCES
1926

XLIV. KÖTET. 1914 OKTÓBER NOVEMBER DECEMBER. 10-12. FÜZET.

FÖLDTANI KÖZLÖNY.

HAVI FOLYÓIRAT

KIADJA A MAGYARHONI FÖLDTANI TÁRSULAT.

EGYSZERSMIND

A MAGYAR KIRÁLYI FÖLDTANI INTÉZET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

SZERKESZTI

PAPP KÁROLY dr.

A TÁRSULAT TITKÁRA.

A XLIV. KÖTET TARTALOM JEGYZÉKÉVEL.

FÖLDTANI KÖZLÖNY.

(GEOLOGISCHE MITTEILUNGEN).

ZEITSCHRIFT DER UNGARISCHEN GEOLOGISCHEN GESELLSCHAFT

ZUGLEICH

AMTLICHES ORGAN DER KGL. UNGAR. GEOLOGISCHEN REICHSANSTALT.

REDIGIERT VON

Dr K. v. PAPP

SEKRETÄR DER GESELLSCHAFT.

BEILIEGEND DAS INHALTSVERZEICHNIS DES XLIV. BANDES.

BUDAPEST, 1914.

A MAGYARHONI FÖLDTANI TÁRSULAT TULAJDONA. * EIGENTUM DER UNG. GEOL. GESELLSCHAFT.

A Magyarhoni Földtani Társulat titkári hivatala **Budapesten VII. ker., Stefánia-út 14. szám alatt van, ahova mindennemű postai küldemény címzendő.**

Alle die Ungarische Geologische Gesellschaft betreffenden Sendungen sind unter folgender Adresse erbeten: **Magyarhoni Földtani Társulat, Budapest, VII., Stefánia-út 14.**

TARTALOM:

Lap

A Földtani Közlöny XLIV. kötetének tartalomjegyzéke ... I—XVI.

Értekezések.

Taeger Henrik dr.: A Buda-Pilis-Esztergomi hegycsoport szerkezete és arculata (a 46—47. ábrával) ... 555

Vigh Gyula dr.: Adatok az Esztergomvidéki triasz ismeretéhez (a III—VI. táblával és a 48-ik ábrával) ... 572

Társulati ügyek.

Jegyzőkönyv az 1914 augusztus 17-én tartott választmányi ülésről ... 577

INHALTSVERZEICHNIS DES SUPPLEMENTS:

Abhandlungen.

Seite

H. Taeger: Über Bau und Bild der Buda-Pilis-Esztergomer Gebirgsgruppe. (Mit den Figuren 46—47) ... 581

J. Vigh: Beiträge zur Kenntnis der Trias im Komitate Esztergom (Mit den Tafeln III—VI. und Figur 48) ... 599

A Magyar Királyi Államvasutak menetrendje.

A vonatok **indulása** Budapest nyugoti p.-u.-ról.

Érvényes 1914 május hó 1-től.

Délelőtt				Délután			
vonat-szám	óra perc	vonat neme	hová	vonat-szám	óra perc	vonat neme	hová
154	5 00	Szv.	Vácz	164	12 05	Szv.	Rákospalota-Ujpest
152	5 15	»	Rákospalota-Újpest	714	12 15	»	Szeged
122	5 45	»	Ersekujvár, Ipolyság	1404	12 20	Gyv	Zsolna, Berlin
718	5 30	»	Szeged, Szolnok	138	12 25	Szv.	Nagymaros
4102	6 00	»	Esztergom	4106	12 30	»	Esztergom
6502	6 30	»	Lajosmizse, Kecskemét	166	1 00	»	Rákospalota-Újpest
156	6 35	»	Rákospalota-Újpest	4128[2]	1 05	Tvsz.	Piliscsaba
102	6 50	k. o. exv.	Wien, Paris, Ostende	730	1 20	Szv.	Monor
				106	1 30	Gyv.	Wien
510	7 00	Gyv.	Segesvár, Stanislau	168	1 35	Szv.	Göd
1402	7 05	«	Zsolna, Berlin	4108	1 50	«	Esztergom
156*a*	7 35	Szv.	Rákospalota-Újpest	108	2 00	Gyv.	Wien, Paris
104	7 55	Gyv.	Nagyszombat, Wien	126	2 10	Szv.	Párkány-Nána
158	8 00	Szv.	Dunakeszi-Alag	120	2 15	»	Galánta, Ipolyság
708	8 25	Gyv.	Orsova, Báziás	170	2 20	»	Rákospalota-Újpest
712	8 30	Szv.	Báziás, Karánsebes	506	2 25	Gyv.	Szatmár-Németi, Brassó
134	8 45	»	Nagymaros, Ipolyság	4110	2 30	Szv.	Esztergom
4104	9 05	»	Esztergom	704	2 40	Gyv.	Bukarest, Báziás
114	9 15	»	Wien, Berlin	6710	2 45	Szv.	Czegléd, Szolnok
160	9 45	»	Rákospalota-Újpest	6506	2 50	»	Lajosmizse, Kecskemét
162	11 00	»	Rákospalota-Újpest	172	3 10	»	Rákospalota-Újpest
6504	11 10	»	Lajosmizse, Kecskemét	140	3 55	»	Szob
136[1])	11 35	»	Nagymaros, Ipolyság	174	4 10	»	Rákospalota-Ujpest
116	12 00	»	Wien	716	4 20	»	Szeged
				110	5 15	Gyv	Wien
				142	5 20	Szv	Szob
				176	5 50	»	Rákospalota-Újpest
				128	6 00	»	Párkány-Nána
				722	6 10	»	Üllő
				724	6 20	»	Monor
				144	6 25	»	Nagymaros, Ipolyság
				4114	6 40	»	Esztergom
				726	6 45	»	Czegléd, Szolnok
				1406	6 50	Gyv.	Pozsony, Zsolna, Berlin
				130	6 55	Szv	Párkány-Nána, Ipolyság
				726*a*[3])	7 00	»	Czegléd
				178	7 15	»	Rákospalota-Ujpest
				180[4])	7 25	»	Vácz
				728	7 35	»	Czegléd
				6508	7 40	»	Lajosmizse
				710	8 05	»	Bukarest, Báziás
				132	8 10	»	Nagymaros
				182	8 20	»	Dunakeszi-Alag
				1408	8 40	»	Zsolna, Berlin
				118	9 30	»	Wien, Paris
				502	9 45	Gyv	Bukarest, Stanislau
				184	10 05	Szv.	Vácz
				706	10 15	Gyv.	Szeged, Báziás, Bukarest
				504	10 50	»	Maros-Vásárhely
				720	10 55	Szv	Bukarest, Báziás
				4116	11 10	»	Esztergom
				902[5])	11 30	k. o. exv.	Belgrád, Konstantinápoly
				702[6])	11 45	k. o. exv.	Bukarest, Konstantiná- [poly
				146	12 00	Szv.	Nagymaros

[1]) Vasár- és ünnepnapokon május 15-től közlekedik.
[2]) Csak vasár- és ünnepnapokon közlekedik.
[3]) Vasár- és ünnepnap előtti hétköznapokon közlekedik.
[4]) Vasár- és ünnepnapokon május 15-től bezárólag szeptember 15-ig közlekedik.
[5]) Minden kedden, csütörtökön, pénteken és vasárnapon közlekedik.
[6]) Minden hétfőn, szerdán és szombaton közlekedik.

A vonatok **indulása** Buda-Császárfürdőről.

4002	5 55	Szv.	Esztergom	4006	12 15	Szv.	Esztergom
4004	8 54	»	Esztergom	4028[2])	12 57	»	Piliscsaba
				4010	2 18	»	Esztergom

A vonatok **érkezése** Budapest nyugoti p.-u.-ra.

Érvényes 1914 május hó 1-től.

Délelőtt				Délután			
vonat-szám	óra perc	vonat neme	honnan	vonat-szám	óra perc	vonat neme	honnan
185	12 15	Szv.	Vácz	165	12 50	Szv.	Rákospalota-Ujpest
149	3 51	»	Rákospalota-Újpest	137	1 20	»	Nagymaros, Ipolyság
151	5 05	»	Dunakeszi-Alag	703	1 25	Gyv.	Bukarest, Báziás
721	5 15	»	Orsova, Báziás	167	1 45	Szv.	Rákospalota-Ujpest
6701	5 40	»	Szolnok, Czegléd	505	1 50	Gyv.	Kolozsvár, Szatmár-Németi
4103	5 45	»	Esztergom				
723	5 50	»	Üllő, Ocsa	103	2 00	»	Paris, Wien
133	5 55	»	Nagymaros	4111	2 08	Szv.	Esztergom
725	6 00	»	Monor	171	3 00	»	Rákospalota-Újpest
901[1])	6 10	k. o. exv.	Konstantinápoly, Belgrad	169	3 25	»	Göd
				6503	3 40	»	Kecskemét, Lajosmizse
701[6])	6 10	»	Konstantinápoly, Bukarest	173	3 50	»	Rákospalota-Újpest
				713	4 05	»	Temesvár-Józsefváros
153	6 15	Szv.	Rákospalota-Újpest	139	4 10	»	Nagymaros
6507	6 20	»	Lajosmizse	175	5 15	»	Rákospalota-Ujpest
503	6 25	Gyv.	Maros-Vásárhely	4113	5 40	»	Esztergom
135	6 35	Szv.	Nagymaros	121	5 55	»	Érsekújvár
1407	6 40	»	Berlin, Zsolna	115	6 10	»	Wien, Berlin
113	7 10	»	Paris, Wien	1403	6 20	Gyv.	Berlin, Zsolna
727	7 15	»	Szolnok, Czegléd	707	6 30	»	Orsova, Báziás
155	7 20	»	Rákospalota-Újpest	177	6 35	Szv.	Rákospalota-Ujpest
4105	7 25	»	Esztergom	105	6 40	Gyv.	Wien
709	7 30	»	Bukarest, Báziás	731	7 25	Szv.	Monor
501	7 35	Gyv.	Bukarest, Maramarossziget	711	7 50	»	Báziás, Temesvár
				179	8 00	»	Rákospalota-Újpest
157	7 40	Szv.	Vácz, Ipolyság	107	8 05	Gyv.	Wien
125	7 45	»	Párkány-Nána	4117[3])	8 15	Szv.	Piliscsaba
6501	7 50	»	Kecskemét, Lajosmizse	141[4])	8 25	»	Nagymaros
127	7 55	»	Párkány-Nána	143	8 40	»	Nagymaros
155*a*	8 15	»	Rákospalota-Újpest	131	8 55	»	Párkány-Nána
4107	8 25	»	Esztergom	109	9 05	Gyv.	Wien
719	8 40	»	Kiskunfélegyháza	729[3])	9 20	Szv.	Monor
129	8 45	»	Nagymaros	4119[4])	9 25	»	Piliscsaba
159	9 10	»	Dunakeszi-Alag	6505	9 40	»	Kecskemét, Lajosmizse
705	9 15	Gyv.	Szeged	181	9 46	»	Dunakeszi-Alag
1401	9 40	»	Berlin, Zsolna, Pozsony	509	9 40	Gyv.	Segesvár, Stanislau
4109	9 55	Szv.	Esztergom	1405	9 45	»	Berlin, Zsolna
161	10 30	»	Rákospalota-Újpest	4115	10 00	Szv.	Esztergom
715	10 45	»	Szeged	183[5])	10 15	»	Ipolyság, Vácz
119	11 25	»	Galánta, Ipolyság	145	10 25	»	Nagymaros
163	12 00	»	Rákospalota-Újpest	6513	10 40	»	Ocsa
				101	11 05	k. o. exv.	London, Ostende, Paris, Wien
				717	11 10	Szv.	Temesvár, Báziás
				117	11 25	»	Wien
				123[3])	11 50	»	Párkány-Nána

[1]) Érkezik minden kedden, szerdán, pénteken és vasárnapon.
[2]) Érkezik minden hétfőn, csütörtökön és szombaton.
[3]) Vasár- és ünnepnapokon közlekedik.
[4]) Vasár- és ünnepnapokon május 15-től közlekedik.
[5]) Vasár és ünnepnapokon május 15-től bezárólag szept. 15-ig közlekedik.

A vonatok **érkezése** Buda-Császárfürdőbe.

4001	5 30	Szv.	Dorog	4011	2 10	Szv.	Esztergom
4005	7 33	»	Esztergom	4013	5 46	»	Esztergom
4007	8 40	»	Esztergom	4017[3])	8 21	»	Piliscsaba

A Magyar Királyi Államvasutak menetrendje.

Délelőtt | Délután

A vonatok **indulása** Budapest keleti p.-u.-ról.

Érvényes 1914 május hó 1-től.

vonat-szám	óra	perc	vonat neme	hová
912	12	05	Szv.	Belgrad, Sofia, Saloniki
310	5	10	»	Hatvan
8	6	10	»	Wien, Graz, Sopron
302	6	25	Gyv.	Ruttka, Berlin
1110	6	30	Szv.	Balatonfüred, Tapolcza
1502	6	45	Gyv.	Kassa, Csorba, Bártfa
906	6	50	»	Újvidék, Sarajevo
1512	6	55	Szv.	Kassa, Csorba
2	7	00	Gyv.	Wien
602	7	05	»	Arad, Brassó
1002	7	10	»	Fiume, Torino, Róma, Pécs, Vinkovcze
1302	7	20	»	Fehring, Graz, Triest
402	7	25	»	Stryj Przemysl, Lemberg
312	7	30	Szv.	Gödöllő
908	7	45	»	Belgrad, Sofia
608	7	50	»	Arad, Brassó, Bukarest
1102[1])	8	05	Gyv.	Balatonfüred, Tapolcza
406	8	10	Szv.	Munkacs, Lawoczne
512	8	20	»	Kolozsvár, Brassó
1906	8	25	»	Osijek, Brod
306	8	35	»	Ruttka, Berlin
2*a*	8	50	Gyv.	Győr, Wien, Fehring, Graz
1706	8	55	Szv.	Mszigel, Stanislau
22	9	30	»	Bicske
1508[1])	9	35	Gyv.	Kassa, Poprád-Felka
918	10	00	Szv.	Kunszentmiklós-Tass
1112	10	45	»	Balatonfüred, Tapolcza
516	11	40	»	Nagykáta
24	11	55	»	Bicske
314*a*[2])	12	00	»	Gödöllő
914	12	20	Szv.	Újvidék, Sarajevo
314	12	30	»	Hatvan
10	12	30	»	Szombathely, Wien
1008	12	45	»	Fiume, Róma, Osijek
24*a*[3])	1	00	»	Bicske
1504	1	20	Gyv.	Kassa, Poprád-Felka
316	1	25	Szv.	Gödöllő
612	1	35	»	Arad, Bukarest
1304	1	40	Gyv.	Fehring, Graz, Sopron
404	2	00	»	Sátoraljaújhely, Lemberg, Kassa
4	2	05	»	Wien, Paris
604	2	10	»	Arad, Bukarest
916	2	15	Szv.	Kiskőrös
304	2	20	Gyv.	Ruttka, Berlin
318	2	25	Szv.	Hatvan
320	2	30	»	Péczel
26	2	30	»	Bicske
518	2	40	»	Szolnok
1202	2	45	Gyv.	Szabadka, Sarajevo
1902	2	55	»	Tapolcza, Pécs, Osijek
904	3	20	»	Belgrad, Konstantinápoly
520[5])	3	25	Szv.	Nagykáta
1016	3	30	»	Paks
410*a*	4	25	»	Hatvan
18	4	30	»	Komárom
606	5	00	Gyv.	Arad, Bukarest, Mszige
6	5	10	»	Győr, Sopron, Szombathely, Wien
410	5	10	Szv.	Lawoczne, Lemberg
324	5	20	»	Gödöllő
522[4])	5	40	»	Nagykáta, Szolnok
308	5	55	»	Ruttka, Berlin
514	6	15	»	Kolozsvár, Brassó
326	6	45	»	Péczel
28	6	30	»	Bicske
328	6	45	»	Hatvan
1004	6	45	Gyv.	Fiume, Róma, Nápoly
920	7	15	Szv.	Kunszentmiklós-Tass
524[4])	7	40	»	Nagykáta, Szolnok
16	7	40	»	Győr
332	7	40	»	Gödöllő
1708	7	45	»	Mszigel, Stanislau
1006	7	50	Gyv.	Fiume, Nizza, Cannes
1514	8	05	Szv.	Kassa, Csorba, Bártfa
910	8	05	»	Belgrád, Sarajevo
526[4])	8	30	»	Nagykata, Szolnok
1908	8	40	»	Pécs, Brod
334	8	40	»	Gödöllő
1308	9	15	»	Győr, Graz
610	9	40	»	Arad, Brassó
1506	10	05	Gyv.	Kassa, Csorba, Bártfa
408	10	25	Szv.	Kassa, Csorba, Lemberg
1010	10	25	»	Fiume, Tapolcza
12	10	25	»	Szombathely, Wien
338	11	05	Vv.	Ruttka, Poprád-Felka
614	11	40	Szv.	Arad, Debreczen
422	11	35	Vv.	Miskolcz, Kassa
14*a*	11	55	Szv.	Bicske

[1]) Junius 15-től bezárólag szeptember 15-ig közlekedik.
[2]) Vasár- és ünnepnapokon közlekedik.
[3]) Vasár- és ünnepnapokon május 15-től bezárólag szeptember 15-ig közlekedik.
[4]) Nagykátától Szolnokig csak szombaton és ünnep előtti köznapokon közlekedik.
[5]) Csak hétköznapokon közlekedik.

A vonatok **indulása** Budapest-Józsefvárosról.

Délután

A vonatok **érkezése** Budapest keleti p.-u.-ra.

Érvényes 1914 május hó 1-től.

vonat-szám	óra	perc	vonat neme	honnan
339	5	00	Vv.	Berlin, Ruttka
645	5	10	Tvsz.	Debreczen, Szolnok
917	5	20	Szv.	Kunszentmiklós-Tass
309	5	40	»	Hatvan
1905	5	40	»	Osijek, Tapolcza
609	5	45	»	Brassó, Arad
909	5	45	»	Saloniki, Sofia, Belgrad
19	5	55	»	Torbágy
313	6	00	»	Péczel
17	6	05	»	Komárom
1707	6	15	»	Stanislau, Mszigel
11	6	25	»	Wien
1505	6	30	Gyv.	Lemberg, Poprád-Felka, Kassa
513*a*[1])	6	40	Szv.	Nagyvárad
1007	6	45	»	Fiume, Zagreb
407	6	50	»	Lemberg, Stryj, Kassa
1003	7	00	Gyv.	Róma, Fiume
315	7	05	Szv.	Gödöllő
513	7	20	»	Brassó, Kolozsvár
917*a*	7	25	»	Kunszentmiklós-Tass
317	7	30	»	Gödöllő
319	7	40	»	Hatvan
21	7	45	»	Paks, Bicske
1309	8	00	»	Graz, Fehring
1513	8	15	»	Csorba, Bártfa, Kassa
911	8	20	»	Sarajevo, Belgrad
519	8	35	»	Bukarest, Kolozsvár
321	8	45	»	Hatvan
1005	9	00	Gyv.	Fiume, Tapolcza
13	9	15	Szv.	Győr
913	9	25	»	Szabadka
307	9	35	»	Berlin, Ruttka
5	10	05	Gyv.	Bruck-Királyhida, Szombathely, Sopron
409	10	20	Szv.	Miskolcz
23	10	35	»	Triest
605	11	20	Gyv.	Nagyvárad, Debreczen, Arad
323	12	10	Szv.	Gödöllő
611	12	30	»	Bukarest, Arad
301	12	50	Gyv.	Berlin, Ruttka
903	1	00	»	Konstantinápoly, Belgrad
401	1	05	»	Lemberg, Kassa
7	1	20	Szv.	Wien, Sopron
601	1	25	Gyv.	Bukarest, Arad
1201	1	30	»	Sarajevo, Brod, Szabadka
1	1	40	»	London, Paris, Wien
1901	1	55	»	Osijek, Pécs
325	2	10	Szv.	Hatvan
1501	2	20	Gyv.	Poprád-Felka, Kassa
1301	2	25	»	Graz, Fehring
919	2	40	Szv.	Kunszentmiklós-Tass
23*a*	3	00	»	Bicske
521	3	40	»	Nagykáta
1111	4	15	»	Tapolcza, Balatonfüred
327	4	35	»	Péczel
329	5	25	»	Gödöllő
511	6	00	»	Bukarest, Debreczen
15	6	10	»	Bruck-Királyhida
1507[2])	6	25	Gyv.	Poprád-Felka, Kassa
3*a*	6	35	»	Wien, Győr, Graz, Fehring
1705	7	00	Szv.	Stanislau, Mszigel
907	7	10	»	Sofia, Belgrad
607	7	25	»	Bukarest, Arad
421	7	35	Vv.	Szerencs
1109	7	40	Szv.	Tapolcza, Balatonfüred
305	7	45	»	Berlin, Ruttka
25	7	50	»	Bicske
523[3])	8	10	»	Nagykáta
1009	8	20	»	Fiume, Brod
405	8	20	»	Lawoczne, Mszigel
329*a*[3])	8	35	»	Gödöllő
9	8	45	»	Wien, Graz
1511	8	50	»	Csorba, Kassa
1001	9	05	Gyv.	Roma, Fiume, Pécs
331	9	10	Szv.	Péczel
1907	9	40	»	Vinkovcze, Osijek, Pécs
603	9	20	Gyv.	Brassó, Arad
27	9	30	Szv.	Bicske
303	9	45	Gyv.	Berlin, Ruttka
915	9	45	Szv.	Kiskőrös
403	9	55	Gyv.	Lemberg, Przemysl
905	10	05	»	Sarajevo, Újvidék
1303	10	10	»	Graz, Triest
333	10	45	Szv.	Gödöllő
525	10	45	»	Segesvár, Kolozsvár
1503	10	45	Gyv.	Bártfa, Csorba, Kassa
25*a*[4])	11	00	Szv.	Bicske
1101[2])	11	10	Gyv.	Tapolcza, Balatonfüred
325[4])	11	15	Szv.	Hatvan
3	11	45	Gyv.	Wien

[1]) Csak vasárnapról hétfőre hajló éjjelen közlekedik.
[2]) Jun. 15-től bezárólag szeptember 15-ig közlekedik.
[3]) Csak vasár- és ünnepnapokon közl.
[4]) Vasár- és ünnepnapokon május 15-től bezárólag szeptember 15-ig közlekedik.
[5]) Csak hetfőn és kettős ünnep utáni köznapokon közlekedik.
[6]) Csak hétköznapokon közlekedik.

A vonatok **érkezése** Budapest-Józsefvárosra.

Délelőtt.

515[5])	4	40	Szv.	Szolnok
517	5	40	»	Nagykáta

FRANKLIN-TÁRSULAT NYOMDÁJA.